

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIII. évfolyam

Subotica, péntek 1922 március 17

76. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8—58, szerkesztőség 5—10

Előfizetési ár: negyedévre 90—dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utlica 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utlica 1 (Leibach-palota)

A lezárt utak

Az elmúlt hetekben a lap hasábjain megszólaltattuk a magyar közgazdasági életnek kiváló reprezentánsait, akik egyértelműen foglaltak állást amellett, hogy a magyar gazdasági életet a politikuskoknak hozzá kellene segíteni az utódállamok gazdasági életéhez való szerves kapcsolódáshoz. Ahol az impérium végződik, ott nem végződik a gazdasági érdekesség, az etnográfiai térkép nem mutatja híven a gazdasági egységek kontúrjait. Ezek a nyilatkozatok megegyeztek abban is, hogy legelőszörban a jugoszláv állammal kellene keresniök a gazdasági közeledést, mert a két népnek sok közös emlékü multja híven őrzi azokat a tradíciókat, amelyek a politikai és gazdasági közeledés számára járhatóvá tudja tenni az utat.

Volt nemrégiben magyar kormány, amelyik jugoszláv fegyverekkel és jugoszláv katonai segítséggel akarta levérni a magyar tanácsköztársaságot. Volt magyar kormány — s vannak még ma is aktív magyar politikuskok — akik a magyar trónkérdés megoldását is úgy látnák a leghelyesebbnek, ha az a két állam között szorosabb összeköttetést teremtené. Ilyen politikai törekvések, ilyen tradícióknak átérzése s a gazdasági érdekeknek belátása után mégis azt kell látnunk, hogy a két ország között nincs meg az a kívánatos összhang, amelyikből csak előny származhatnék mindkét államra s nyugalmasabb helyzet az itt élő magyar kisebbségre.

A tények ismerete nélkül természetesen nem lehet ítélkezni. Nem tudjuk, kit, vagy kiket terhelhet a felelősség ezért a helyzetért, amely bizonyára minden felelős tényező akarata és szándéka ellenére jött létre. Mi csak s velünk együtt mindenki, aki nem beavatottja a diplomáciai titkoknak, csak a tényeket látjuk s csak következtetni tudunk a szándéka és törekvéseire. Csak azt látjuk, hogy a jugoszláv kormány elégtételt kért a budapesti kormánytól a pécsi jugoszláv megbízottat ért inzultus miatt. S ahelyett, hogy ezt az elégtételt megkapta volna, a baranyai határról egy jugoszláv katonai megbízott újabb bántalmazásáról érkezik hír.

A többit már mi szenvedjük: a misera plebs. A budapesti jugoszláv követség nem ad vizumot magyar utlevélre, a beogradi magyar követség a középkori büntetőjog látiló elvéhez folyamodik, melyet a modern diplomácia is eszközei közé sorol: a *retorzióhoz*. A beogradi magyar követ sem ad

vizumot jugoszláv utlevélre. Ezzel megindult az utlevélháború a két ország közt. Ennek a háborúnak első sebesülteje azok, akiket foglalkozásuk, élethivatásuk utazásra kényszerítene.

Ezek az utazások pedig jó részben nemcsak a magánérdek kielégítését szolgálják. Most van az ideje annak, hogy a két ország közt képvisítsék a megértés első útját: a gazdasági közeledést. Magunk is tudunk több esetről, hogy magyar vállalatok üzemük egy részét ide akarják költöztetni s itteni tőkészekhez keresnek ebből a célból közeledést. A magyar gyáripart úgy szervezték meg, hogy a régi Magyarország szükségleteit legyen képes kielégíteni. A levált országrezsék most lecsökkentették a szükségletek mértékét s a mindennél drágább gépek most foglalkoztatás nélkül állnak

a halott műhelyekben. Jugoszláviának, minthogy gyáripara még nem áll azon a fokon, hogy a belföldi fogyasztás igényeit el tudja látni, meg kellene könnyíteni azt a törekvést, hogy a rentabilitásukat elvesztett üzemek idejöjjenek, itt termeljenek s belföldi anyagot dolgozzanak fel belföldi munkásokkal a belföldi fogyasztás számára. A magyarországi tőkének is az az életföltétele, hogy utána-mehessen elvesztett piacainak.

Mindehhez azonban utazni kell, tárgyalni kell, meg kell vizsgálni az új telep feltételeit, ki kell választani a legmegfelelőbb helyet, szóval: utazni kell. Aki az utazást gátolja, a gazdasági életet bémítja. S megnehezíti a két ország megbékélését, — ami pedig szinte kívánsága a két népnek, mely igazán haragudni úgy sem tudott soha.

A magyar ellenzék a világ kulturnépeihez fordul

— A kisgazdák már csak Gömbös Gynla ellenőrzését követelik —

A magyar ellenzék, mely el volt szánva arra is, hogy a törvénytelen nek deklarált választásokon részvesz és bemegy a nemzetgyűlésbe, napról-napra arról győződik meg, hogy a választási eljárás sem alkotmányosabb, mint a választójogi rendelet. Az ellenzék a legutóbbi események hatása alatt már újabb és-közöket keres, hogy akciósabadságát a *tehelőségek* szerint biztosítsa. Most fölmerült az a terv, hogy ha az ellenzéki gyűléseket tovább is megfogják zavarni, az ellenzéki pártjai

közös kiáltványban a világ kulturnépezeihez fordulnak és ezekenek figyelmét fogják felhívni a választási atrocitásokra. Különbön felmerült az a terv is, hogy

passzivitásba megy az ellenzék.

Azokon a rendezéseken kívül, amelyeket addig észleltek, az is hozzájárul ennek a tervnek elmélyítéséhez, hogy számos vidéki kerületből, ahonnan jelöltek tettek az ellenzéki pártoktól, most olyan jelentések érkeznek, hogy a *jelöltek* ne is kíséreljék meg a beutazást. Hír szerint a függetlenségi és demokráta pártokban meg lenne a hajlandóság a passzivitásra, a Rassay-párt állásfoglalása azonban még nem ismeretes s minden esetre be akarják a *szociáldemokrata-párt* határozatát is.

Készülődés az új nemzetgyűlésre

Arra is készülődnek az ellenzék, hogy ha bemegy a nemzetgyűlésbe, a kormány ak és közegeinek jogtalanságát súlyosan meg fogja torolni. Azt mondják ugyanis, hogy az új

nemzetgyűlés teljes bizonytalanságban fog összehúlni, nincs eldöntve még az sem, hogy milyen hárszabályok lesznek érvényesek, milyen szabályok szerint kell megalakulnia és megválasztania funkcionáriusait. Az ellenzék tagjai már most foglalnak, hogy nem lesznek hajlandók arra az engedékenységre, mely a tanácsközások zavartalan megkezdését lehetővé teszi. Még ha kis számmal kerülnek is be a nemzetgyűlésbe, hónapokig elhúzódo vitát kezdenének ezekben a kérdésekben.

Leszerelik a kisgazdákat

Ugy látszik, a sokfűstöltés és hangoz menyörgésekkel megindult kisgazda akció sikerült végleg homokba fullasztani. *Bethlen* kezdeményezésére tárgyalások indultak meg az igazi és az alkisgazdák között. A megbízottak megvitatták a követeléseket s azokat az engedményeket, amelyeket a kormány kiltatásba helyezhet. A tárgyalásoknak az let, az eredménye, hogy az *elégedetlenkedők a négy pontból keltőt máris elégedettek*. Mindössze már csak ahhoz ragaszkodnak, hogy

Gömbös működését a párt két bizalmi embere ellenőrizze.

A tárgyalásokat — hír szerint — még folytatni fogják, de már egészen főzömbös, hogy mi lesz ezeken a tárgyalásoknak az eredménye, mert a *kisgazdák eddigi engedményei a teljes kapitulációval egyértelműek.*

A Zichy-akció

Zichy János és Aladár grófok egyre nagyobb keretek közt folytatják tárgyalásukat, melyeknek megindulról és céljáról már beszámoltunk. A tárgyalások folyamán

lisztázódtak a törekvések is: a két gróf olyan pártot akar össztoborozni, ahol a legitimista gondolat lesz az összetartó erő. Nemzeti konzervativizmus, társadalmi liberalizmus és szélsőségmentes politika — ezek lennének az új alakulás jelszavai.

Főlébrednek a mumiák

A Nemzeti Polgári Párt elnevezés alatt tömörült mumiák, akik azt hiszik, hogy Tisza István kegyelete konzerválja őket a politikai élet örökkévalóságá számára, vasárnap tartják meg nagygyűléstket. *Lukács László és Szász Károly* lesznek a gyűlés szónokai.

.....

Még nem adott elégtételt

a magyar kormány a pécsi incidensért

Beograd. Az Epecha azt írta, hogy a magyar kormány teljes elégtételt adott a pécsi incidensért. Közölte azt is, hogy Illica alezredesnél, s pécsi SHS. katonai kirendeltség vezetőjénél megjelent az oitani főispán és Soós tábornok kerületi parancsnok, akik a magyar kormány nevében sajnálkozásukat fejezték ki az alezredest ért sértés felett. A magyar kormány nevében kijelentették még az Epecha szerint azt is, hogy az SHS. kurir iratainak elrablásáért is elégtételt szolgáltatának.

Az Epecha ezen hírével kapcsolatosan beogradi tudósítónk illetékes helyről úgy értesült hogy az Epecha híre nem fejt teljesen a valóságot. Illica alezredesnél csupán a pécsi főispán fejezte ki hivatalosan sajnálkozását. Soós tábornok csak mint privát ember kereste fel az S. H. S. megbízottat. A jugoszláv kormány nek az az álláspontja, hogy a pécsi incidensért nyilvános elégtételt követel, miután az inzultus nyilvános helyen történt. Mindkét diplomáciai incidens ugyanis olyan súlyos sértést jelent az SHS. államra nézve, hogy a beogradi kormány nem tekinthet el az elégtételadás formai részétől sem.

A jugoszláv kurir iratainak elrablása ügyében tett diplomáciai eljárás még nem fejeződött be. Hivatalos helyen nem tudnak arról, hogy ebben az ügyben a magyar kormány megnyugtató választ adott volna. Az SHS. kormánynak eltökélt szándéka hogy a magyar állampolgárokkal szemben eddig is alkalmazott retorzív intézkedéseket mindaddig folytatja, míg teljes elégtételt nem kap a magyar kormánytól.

Mindaddig tehát, amíg a magyar kormány kielégítő formában nem intézi el ezt a diplomáciai affért, a budapesti SHS. konzulátus nem ad beutazást egyetlen magyar állampolgárnak sem. Ezt és a kormánnyal egyéb retorzív jellegű intézkedését csak az esetben szüntetik meg, ha a magyar kormány ösztönésére és diplomáciai jóakarata a SHS. állammal szemben valóban megnyilatkozik.

A polgármester beográdi tárgyalásai

Részleges eredmények a város javára

Megirtuk már, hogy Pletikoszits Andráski polgármester Dobanovacski Pál főispánnal együtt Beogradba utazott több fontosabb városi ügy elintézésé céljából. Pletikoszits polgármester két napi beográdi tárgyalásai után csütörtökön visszaérkezett Suboticára, míg a tárgyalások végleges eredményét Dobanovacski főispán hozza megával.

A polgármester visszaérkezése után csütörtökön azonnal tanácsulást hívott össze, amelyen több fontos ügy elintézésén kívül referált beográdi tárgyalásainak eredményéről. Ezek szerint az agrárföldékek kérdésében a város még nem tudott végleges eredményt elérni. Az agrárminisztérium azon az állásponton van, hogy az agrárrevízió következtében odaitélt földeket az igénylőknek ki kell adni és az illetményeknek felére való redukálásán túl, alig mentesíthet már több földet. Dobanovacski főispán azonban még folytatja tovább tárgyalásait és nincs kizárva, hogy sikerüljön fog kedvező döntést kieszközölni a vitás 1600 hold városi föld ügyében.

A városi közkórház ügyében végleges eredményeket ért el a város Beogradban. Az egészségügyi minisztérium nagyobb hitelt fog megszavazni rövidesen a kórház részére, úgy hogy annak helyzete hamarosan javul és most már biztosítottak mondható további zavartalan fenntartása.

A városi kölcsön ügyében Lepedát Illés pénzügyi tanácsos, aki még Beogradban tartózkodik, folytatja a tárgyalásokat az Uprava Fondava vezetőségével és most már rövidesen eredményesen fognak végződni ezek a tárgyalások, miután az Uprava Fondava

megelégszik azzal az ingatlan fedezettel, amelyekre a város jelzálog. A tisztviselőkérdésben is kap a város bizonyos engedelményeket, úgy hogy csak kevés tisztviselőt kell a hivatalnok-redukció kapcsán elbocsátani.

A határmegállapító bizottság rövidesen megkezdte Suboticán működését és a kormány minden igyekezést odairányít, hogy a Subotica várostól elvett földeket

Orosz csapatösszevonások a lengyelek ellen

Álhir a lengyel királyság kikiáltásáról

Budapesten és Bécsben ellenőrizhetetlen hírek terjedtek el, hogy Lengyelországban kikiáltották a királyságot. Némelyek azt is tudni akarták, hogy IV. Károly király személye került kombinációba a lengyel trón betöltésénél. Berlinből illetékes helyen az a felvilágosítás adták, hogy ez a hír elejétől végig koholmány.

A beográdi lengyel követségen

A fascisták elűzték az új fumei kormányt is

— Az arditák csatlakoztak a fascistákhoz —

Fiume. A forradalmi tanács tegnap dére népgyűlést hívott össze. A megfélemlített lakosság a gyűlésen nem vett részt.

Az olasz kormány a népgyűlést illetéktelennek, a hozandó határozatokat pedig érvénytelennek nyilvánította.

A fascisták az újabb tüntetések alkalmával egy volt csendőrt megölték.

Fiume teljesen a fascisták kezén

Trieszt. A fascisták tegnap este megvukatták a fumei kormányt és maguk vették kezükbe az ügyek vezetését.

Cabrini Adolfo volt karabiniéri hadnagy meg szállotta a város-

visszacsatolják

Ezek azok a fontosabb kérdések, amelyekben Pletikoszits polgármester Beogradban tárgyalásokat folytatott és amelyeknek jó részét sikerült is eredményesen elintézni.

A csütörtöki tanácsülés foglalkozott még néhány tisztviselő nyugdíjazásának az ügyével is. Ezek az ügyek szintén a legközelebbi közgyűlés tárgysorozatán fog szerepelni.

kijelentették, hogy Versóban mit sem tudnak arról a képtelen hírről, hogy IV. Károlynak a lengyel trónra is aspirációi vannak.

Varsó. A „Za Szeobodu” értesítése szerint a szovjetkormány — válaszul a lengyel- finn egyezmény megkötésének lehetőségére — negyven gyaloghadosztajt vont össze a lengyel és finn határ közelében.

hálta. Egy arditó osztaiy elfoglalta a táviró-hivatalat. Ez utcaheresztezeknél gépfegyvereket és ágyukat állítottak fel.

A Dante-téri felolvasták az egyesült fascista legionáriusok és arditiek proklamációját, melyben közlik, hogy a fumei kormány nem felelt meg nekik, ezért a kormányt lemondatták.

A város teljesen a fascisták és idegen elemek kezében van, akik az olasz kormányt annexióra akarják kényszeríteni.

Katonai diktatúra Fiumében

Beograd. A Tribuna római jelentése szerint a fumei katonai komité elhatározta, hogy a hatal-

mat kiveszi a nemzetvédelmi bizottság kezéből és a teljes hatalmat Cabrini katonatisztre bízzák.

A subotici jogakadémiai hallgatók tiltakozása

Az olasz fascisták fumei puccsai és az olasz kormány kétszintű viselkedése miatt a subotici jogakadémiai hallgatók Nemzeti Egyesülete vasárnap délelőtti 10 órakor a városháza előtt, a Sloboda-téren tiltakozó népgyűlést tart, melynek programját falragaszok ismertetik.

Könnyitenek Németország terhein

Páris. A Petit Journal most részleteket közöl arról a tervezetről, amelyet Sir Paul Plaques és Janini a jóvátételre vonatkozólag kidolgozott és kijelenti, hogy a jelentés valódiságáról kezeséget vállal. E közlés szerint Németország egész adósságát a tervezet kidolgozó százmilliárd arany márkában állapították meg és ezt az összeget két forészre osztják. A hatvanöt milliárdból álló nagyobb fele a szövetségesek háborus adósságának felel meg, a fennmaradó negyvenöt milliárd pedig a tulajdonképpeni jóvátételi célokat szolgálja. A hatvanöt milliárdos részletet egyelőre nem követelik és ez a számadot később, a nemzetközi adósságok szabályozása után végleg el fog tűnni a köztudatból. A negyvenöt milliárdos másik részletet Németország később megállapítandó időben részint készpénzben, részint anyagi szolgáltatásokban fogja törleszteni. A jóvátételre jogosult államok kötelesek előterjeszteni kívánásaikat, hogy készpénzt, vagy tárgyi szolgáltatásokat kívánjanak. A készpénzfizetéseket Németország által biztosított nemzetközi kölcsön ellenében fogják finanszírozni.

Hazafelé

Írta: Gyomai Imre

Ötödik esztendeje köhögte lyukasos tüdejét kövér vérfoltokban. Elszakították hazáról, neki hajították a nagy vérfolyónak, pedig vad iramokban élni vágyott benne az élet. Néha, amikor kirojtózott nadrágin végig simította átlátszó tenyerét, nem mert volna arra gondolni, hogy ez a tenyer valamikor halálhözó durva játékok szorítója lesz.

Egy fagyos, reggelbe szakadni nem akaró éjszakán esett Tandi Mihály fogságba. A mély szakadékok aljából hangzúzvaraba kavardott a jai, hegyek derekáról húscafatokba szakadt életek cifrázták le a folyók ölébe, a Tejtun fondó csuka-szürke lánca ujjabb szemek szorultak. Tandi Mihály csak véres homlokával rogyott a gyémántos hóra.

Azóta fakó arccal, féltudóval róta a fogság végétkül való országotját. Sűrűn sorakoztak háta mögé az évek. Lassan kimosódott belőle minden. Azokon a fehér orosz éjszakákon, amikor a Szibériából jövő szél az olómbányókból korbácsolt maga előtt jajokat, Tandi Mihály már nem is hallotta. Képek, átlétségek, nagy fekete tömegbe olvadtak az agyába, mozdulatlanúsággal megfeszültek benne mindent. De voltak világosságot hozó nira élelétségek is. Ilyenkor Tandi Mihály kifelé a lábán lehoadt izmokat, a

tüdejébe bő levegőtengert fujtatott és megindult haza felé. Roggyant inával keresztül gázolta a Kaukázus kéklő derekát. A kirgiz tanýakok szájpaddához forrott nyelvvel átdabukolt. Asztrachán millió keleti színét kitorolta a szeméből. A moszkvai Kreml tornyáról régen leáldotta a szeméből hósapát. A kievi ukrán lányok izmos ölése elől lefutott a Kárpátokig. Szembe vágódott a Tisza cifra táncolásban lefutó vonala. A kis város, hosszú éjbe ásitó torony. Egy apró kis ház, üres szekrény, vérvél szoptató elszáradt asszony, három szőke, fagyos ölében fogamzott gyerek. Tandi Mihály otthon volt.

Őt hosszú esztendő alatt sokszor megtette ezt a rengeteg utat. A három méter hosszú szoba sokszor elnyelte az ötezer verszetet. Rohant Tandi Mihály, összekuszált arcából kiesett a távolság és a szobában leigazolt versztek számát egy ceruzavonással odahuzta a falra...

Tavasodott, a szibériai hőmezők melegedő könnyeket sirtak és az olómbányókban hitelen elhalt a jai. Messze keleten harangoztak, kiunt a frontokon testvéri csókba fult az utolsó estei halálóklók halálhörgése.

Tandi Mihály lerácszott ablakát is megcsókolta a rózsaszínű szél. A két orosz város a nyomortanyáiról tépett ruhákban háromszáz év után először az utcára merészke-

dett az ember. Elfojtott szavak, hangosan meredtek az égre.

Tandi Mihály uton volt hazafelé. Reggel óta szüntelenül róta a kiszoba három méterét. Elvetődtek hozzá a mámoros ember duhaj hangjai. Régen felkavart arcába lassan belesiklott a világosság, szaggatottan beszélgetett a messziről hozzá szűrődő emberrel...

Jöttek ötszaztendeje, százesztendeje, várok rátk...

En a ti testvérek vagyok... Láttalak benneteket Pesten, a parlament előtt, Pétervárott a Péter-Pavlovskij erődben. Berlinben a Moabitban... New-Yorkban a szük tunelkben... En mindenütt veletek voltam, testvérek... Jöjjetek... Látod testvér, a szalmát a penész már kiette a priesből... a tidóm egyik felét ideköpködtem a sarokba... Senki sem áldomott annyit veletek... mint én... Testvér... de hát miért... én rothadjak tovább... elfelejtetted, én mindig veled voltam... jaj, hányszor korbácsolták véresre a hátamat... Ha tudnád, testvér, hoptad mellembe hányzor öklöztek bele... hát akkor miért... hiszen én olyan régen várok rátk.

Tudom... így kellett ennek történnie... a gýászruhák, a könnyek, a korbács... hozhatják a szabadságot. Itt már nagyon sok volt a gýászruhás asszony... fiatalok, öle-

lésre várok... meleg méhüek... anyáknak valók és ők fogták be a fegyverek csövét... Hallom, harangoznak, messzire szállanak testvérek a hangok... vigyék el odaatra is... a gýászos asszonyok örömet... Milyen régen vártak téged édes testvér... tud... elmondom neked... most még kátogtak a gépfegyverek, dörögnek az ágyuk... Te tatártestvér... miért állsz még szuronyon az ablak alatt... engem vigyázol... nézd az asszonyod... vigyázz testvér, az asszony... nézd nevetnek rajtad... hát nem fáj? Jaj hát az én asszonyom... a szomorú szőke asszony... bágyadt arca, a melle lohadt... három gyerekek naponta szivta... most vár... odahaza esteledik... lámpát nem gyújt... nincs pénz... sötét a szoba... a gyerkekek kenyérért sírnak... festett zaiháik... puha fehér kenyéren táncolnak... így kellett ennek történnie... Vár a szomorú szőke asszony... apám... nem hiszem, meg sem ismernek... elfelejtették az arcomat, a nevemet... Már senkijük sem vagyok... Jaj, hát az asszony... a szomorú szőke asszony... ott is...

De hát én menni akarok, testvér... hát miért nem jöttök értem... nem halljátok... az én karom még erős... nézzétek, megfeszülnek benne az izmok... Építeni testvér... hiszen én tudok... Hát nem ér-

A villamosvasut kiépítése

Brüsszelben halogtatják az új vonalak építését

A városnak a villamosvasuti részvénnytársasággal kötött szerződése alapján a belga részvényesek kezében levő társulat köteles — amint ismeretes — a jelenlegi városi villamosvasut vonalat Sándor külvárosig és a városligeti kiépíteni. Ebben az ügyben már többször folytak tárgyalások, azonban minden eredmény nélkül, míg legutóbb, amikor Brüsszelből az igazgatóság egyik kiküldöttje Suboticán tartózkodott, a város tanácsa egész határozottan hangoztatta azt a követelést, hogy a részvénnytársaság március 15-én kezdje meg a villamosvasut vonalának Sándor külvárosig való kiépítését, mert ellenkező esetben a város maga kezdi meg a munkát, a részvénnytársaság terhére.

A részvénnytársaság helyi igazgatóság részéről akkor több ígéret hangzott el és nagyobb tervek is felmerültek, azonban mindezekben a kérdésekben a végős döntés természetesen a brüsszeli igazgatóságot illeti meg és így innen várták a további direktívákat, főképpen arra nézve, hogy a gyártelep szükségese: kibővítésével egyidejűleg a subotici villanygyár alapítójét lényegesen emelhetik-e oly módon, hogy az új részvényeket a helyi piacon elhelyezik.

A város által kitűzött határidő lejártával, a Bácsmegyei Napló munkatársa illetékes helyben érdeklődött aziránt, hogy milyen végső eredményre vezettek a hetekkel ezelőtti megindult tárgyalások. Amint értesülünk, a sürgős és fontos kérdésben még mindig nem érkezett meg a döntés Brüsszelből, úgy hogy egyelőre még nem lehet szó a villamosvasut kiépítésének a közeljövőben való megkezdéséről.

A belga igazgatóság hajlandónak mutatkozik arra, hogy a subotici

títek most rajta... mert ha tévováltak, reggel már késő lesz... jaj, én félek... jonnek utánunk, nem hagyunk bennünket nyugodtan élni... fel az öklökkel... Az árnyak... a szobába... az ágy alá... a mellre és megfogtanak, testvér... Nyissuk ki a karunkat, testvér... nézd, mindenfelől jönnek hozzánk... Előbb kellett volna már inteni, testvér... már azóta sok jó testvérből virág... buza... fű nőtt... De odaát még... kevés a gyászruhás asszony... En megyek testvér... nekem mennem kell... én viszem a te öleléseidet... Engem, tudom, várnak... megyek testvér...

Tandi Mihály odarohant az ablakhoz. Két csontra száradt karját neki feszítette. A hátergőcsében, a vállán, a karjában megvasasodtak az izmok. Az ablak felszakadt. A városból a házak között a feltámadás szent dalai hullámoztak. Az őt az épület másik oldalán posztolt. Tandi Mihály kiugrott az ablakon. Az utca erre torkoló részéből bibor rózsával teletűzdelt arcu emberek tömegebe verődve jöttek. Az őt észrevette a szokó foglyot.

— Állj... kiáltott utána.

Tandi Mihály nem hallotta. Futott két karját ölelésre tárta ki. Az őt állához kapta a foglyot. Tandi Mihály véres homlokát bele rogyott a porba. Ölelni vágyó karja megölelte a felszabadult földet...

gyár alapítójét emelje, az új részvényeknek Suboticán való elhelyezése elé se górdulhat komolyabb akadály, azonban a kérdésben, hogy hozzájárul-e a subotici gyártelep tetemes kibővítéséhez. Enélkül pedig a sándori villamosvasut új vonala alig építhető ki, mert nagyobb áramfejlesztő gépekre van ebben az esetben szükség, annál is inkább, mert az új villamos vonal kiépítésével egyidejűleg a világítást is ki akarják terjeszteni a külvárosra.

A kormány nem teljesíti a horvát blokk követeléseit

„Külföld nem avatkozhatik be az ország belügyeibe“

A horvát blokk politikai törekvései előmozdítása végett tudvalevőleg azt kívánja, hogy Horvátország külön delegátusokat küldjön a génuai konferenciára. A beogradi kormány nem hajlandó Radicséknak ezt a kívánságot teljesíteni.

Ennek ellenére Radics Stipán és társai memorandumot nyújtottak be a kormányhoz a fenti követeléssel. Radics erre vonatkozólag a »Jugoszlávia« című lapban a következő nyilatkozatot teszi:

»Mint hogy Beogradban elutasítottak bennünket, a külföldhöz fordulunk jogaink megvédelmezése végett és ha a beogradi kormány nem jövel ki horvát delegátusokat a génuai konferenciára kiküldendő bizottságba, egyéb eszközöket találunk majd arra, hogy ezen a konferencián meghallgassanak bennünket.«

Ezzel szemben a »Novosti« közli a kormánynak azt az elhatározását.

Ötvenegyet tanuló kizártak a gimnáziumból

A rossz tanulók nem látogathatják az előadásokat — A palicsi elemi iskolából 25 tanuló elávoltottak

Nagy konsternációt keltett Suboticán a diákok szülei közt a szerb és magyar gimnázium tanári konferenciájának tegnapi határozata, amely szerint az egyik intézetből 21, a másikból 29 tanuló rossz előmenetel miatt kizártak az iskolából. Amint is inkább súlyosan értezte a szülőket ez az intézkedés, mert azt gondolták, hogy feyelmini kiállításról van szó, ami lehet ennél tiszti diákoknak tanulmányaik folytatásáért.

Mint azonban értesülünk, ez esetekben nem »kizárásról«, hanem »az iskola látogatásától való eltiltásról« van szó, amit a két intézet a közoktatási törvény 42 ik §-a alapján ez évben hajt először végre. A törvénynek ez a pontja ugyanis előírja, hogy

mindazokat a tanulókat, akik a harmadik negyedévben sem tettek megfelelő előmenetelt és hanyagoknak bizonyultak, el kell tiltani az iskola látogatásától.

Ez azonban nem jelenti az iskolából való végleges kizárást, mert a tanuló a többi diákokkal együtt *junisban, vagy augusztusban rendszeres osztályvizsgát tehetnek.*

A törvény alapján a szerb gimnáziumból 22 tanuló kizártak ki és pedig az I. osztályból 4 fiút, II. osztályból 3 fiút, III. osztályból 4 fiút, a IV. osztályból 3 fiút, 2 leányt, VII. osztályból 2 fiút és VIII. osztályból 1 fiút, a magyar gimnáziumból 29 ta-

Amint értesülünk a villamosvasuti részvénnytársaság késedelmes döntése következtében a városi tanács erőiesen meg fogja sürgetni a munkálatok megkezdését, mert a város ragaszkodik ahhoz a jogos követeléséhez, hogy a sándori villamos vasut részvénnytársaság egyébként már teljesen elkészítette az új vonal terveit, sőt a költségvetést is, azonban a papíron meglévő tervek a gyakorlatban ugyánvalóan nem igen akarnak megvalósulni.

hogy a horvát blokk által Pasicis miniszterelnök-höz intézett memorandumot nem veszi tárgyalás alá, mivel e memorandumban azt kívánják, hogy belügyi kérdésekről egy nemzetközi gyűlés — a génuai konferencia — döntsön.

Az olaszok elutasították a horvát blokk memorandumát.

Beograd. A »Vremje« tegnap közölte, hogy a horvát blokk memorandum megérkezett Rómába és Radicsék arra kérték az olasz kormányt, hogy a memorandumot továbbítsa a népszövetséghez. Ezzel a hírrel kapcsolatban a beogradi külügyminisztérium Rómából arról értesült, hogy a memorandum tényleg megérkezett az olasz kormányhoz, azonban az olaszok megtagadták a memorandumnak a népszövetséghez való továbbítását.

ban a szülők nemtoródómsége az oka, akik a mindennapi megélhetési gondok nyomása alatt nem érnek rá gyermekeik előmenetelével és szorgalmával törődni. Ennek tulajdonítható, hogy sok gyermek *heleken dt nem járt iskolába és a szülők az intézetek figyelmességére egyáltalán nem reagáltak. Jellemző egyébként a tanulók viselkedésére, hogy a legutóbbi rendőri razzia alkalmával mintegy tíz 14—15 éves diákok találtak az egyik kávéházban.*

A palicsi kizárások

A palicsi magyar elemi iskolából történt kizárásoknak egészen más okuk van.

Innen ugyanis 25 tanuló azért távolítottak el, mert a fennálló iskolarendelet szerint német és zsidó nemzetiségű gyermekek nem tanulhatnak a magyar iskolában. A subotici tanfelügyelőségnek ez intézkedése ellen az érdekeltek szülők Beogradban a közoktatásügyi minisztériumnál küldöttségileg foglalkozni és kérni fogják az intézkedés megváltoztatását.

A királyhalmi gyilkosság

Khallgatások a vizsgálóbírónál

Hogy ki a királyhalmi kettős gyilkosság tettese, még mindig teljesen homályban van és a nyomozó hatóságok mindeddig nem rendelkeznek semmi pozitív adattal, sőt még gyanu sem merült fel, hogy ki követhette el a bestialis gyilkosságot. A legsürübb titok fátyola borítja még a királyhalmi családirtás borzalmas lefolyását és az egyetlen élő tanu, az igazi koronatanu, a kis Lakos Sándor, még mindig hallgatagon fekszik a kórház betegágyán. Lassan kezd eszmélni, de beszélni még nem tud.

Marusics Koszta vizsgálóbíró ma két kihallgatást fogantatott a királyhalmi gyilkossági esettel kapcsolatban.

Délelőtt hallgatta ki Lakó Mihály gazdálkodót, a meggyilkolt Lakó Sándor testvératyját.

Lakó Mihály a következőkben mondotta el, hogy hogyan értesült a gyilkosságról.

— Házam másfél órányira van az öcsém házától. Hétfőn hajnalban egy Kovács nevű ember jött be hozzám és hozta a borzasztó hírt. Azonnal befogattam és amilyen gyorsan csak tudtam, elmentem szerencsétlen öcsém házához. Amikor odaértem a házhoz, amely egyedül áll, együtt volt az egész falu népe. Megrendülve láttam, hogy mi történt.

A gyilkosságról nem tud semmi lényegesebb felvilágosítást adni. Annyit tud, hogy a meggyilkolt a pénzét mindig egy dobozban tartotta a pincében, a pince kulcsa pedig nappal állandóan a zsebében volt. Éjjel pedig a párnája alatt. Ez a kulcs eltűnt. Amikor Mihály a házába érkezett, először a párna alatt kereste a kulcsot és amikor ott nem találta meg, a csendőrökkel átkutatta az egész házat, de a kulcsot seholsem találta meg. Hogy beuthassanak a pincébe, a csendőröknek föl kellett azt törni. Atku-tatták aztán a pincét, de sem a pénzt, sem a dobozt nem találták meg.

Ezzel véget ért Lakó Mihály kihallgatása.

Ezután a meggyilkolt volt szolgálóját, Urbán Mátyást hallgatta ki a vizsgálóbíró.

Igen rokonszemes, nyugodt beszédű, értelmes 19 éves parasztfiú. Elmondja sorjában, amit tud. Egy 10 óra tájban riadt föl mély almból erős kutyaugatásra. Látna, hogy lángban áll a tető. Erre elkliattotta magát: — Sándor bácsi, ég a ház! Majd összenyalábolta kevés holmiját, leoldozta az istállóban a borjút, tehenet és lovat s a nagy kaput át — amelyet ő este bezárt, de most nyitva talált — kivezette az állatokat a szabadba s odakötötte a fához. Ezután a nagy izzalomtól elalélt. Mikor magához tért, négykézláb mászott vissza a házába.

Vallomásának két fontos mementuma van. Az egyik, hogy a házban levő három kutya közül — a nagy komondor, állandóan láncban van — a két kisebb kutya a nagy kapuban erősen ugatott az országot felé, mintha valakit ugatnának, aki a házból távozik.

A másik, hogy a három balta közül, amelyek a házban voltak, az egyik — egy kis faaprító balta — eltűnt.

Elmondotta, hogy gazdája a kritikus napon hol járt, kívül érintkezett, ki volt nála, de ebben nem nyújtott semmi tájékozódást a nyomozat számára. Végül elmondotta, hogy gazdája, akiről szeretettel emlékezik meg, mikor, kinek adott el bort. Hogy kapott-e pénzt és mennyit, azt nem tudja, nem is érdekelt. Ott van még most is a szerencsétlen házban, de Lakó Mihály, a volt gazdája hátyja, felfogadta már.

Ezzel véget ért a kihallgatása és Urbán visszament Királyhalomra.

Több kihallgatás eddig még nem volt a gyilkosság ügyében.

Oroszország engedékeny

A pénzügyi válság politikai mérséklésre kényszeríti

Oroszországnak az európai hatalmakkal szemben tanúsított magatartásáról a legellentesebb hírek kerülnek forgalomba. Ugyanakkor, a mikor a szovjet éhezési számára élelmet kér és amikor a tanácskormány a génuai konferenciára készül, csapatoktól von össze nyugati határain, hogy ezzel, éppen a konferencia előtt, nyomtatékat adjon Génuában előterjesztendő követeléseinek.

Ezzel egyidőben Trockij fenyegeti nyilatkozatokat tesz a nyugati hatalmak ellen. Trockij agresszív nyilatkozatai decára is megalapított, hogy Oroszország a külső helyzet és a belső zavaros pénzügyi és politikai viszonyok hatása alatt letér a merev bolszevizmus útjáról és mind több engedményt tesz a nép óhajának.

Oroszország beengedi a katolikus misszionáriusokat

Róma. A szovjet-kormány a Szent székkel való hosszabb tárgyalásai után felhagyott azzal, hogy a katolikus misszionáriusok számára megtagadja az Oroszországba való beutazási engedélyt. Már össze is állították egész sor német misszionárius listáját, a kik beutazhatnak Oroszországba.

90.000 milliárd rubel deficit

Az orosz papíroszpenz mennyisége 1919. végén tul volt a 225 milliárdon, 1920. végén az 1068 milliárdon és 1921 első két hónapjának

során megütötte az 5306 milliárd rubelt. Az 1922 első kilenc hónapjára összeállított költségvetés deficitjének fedezésére 90 000 milliárd rubelnyi papíroszpenzt kellene kibocsátania a szovjet-kormánynak. — Fantasztikus összeg, de még ez sem lenne elég, ha az árak továbbra is olyan mértékben emelkednének, mint december óta.

Az angol alsóház jóváhagyta a kormány egyiptomi politikáját

Az alsóház 202 szavazattal 70 ellenében bizalmat szavazott a kormánynak egyiptomi politikájának. A kormány nevében Chamberlain kifejtette, hogy miért volt szükséges Zagul basát Seychelles szigetére deportálni. Elmondta, hogy Zagul már a háború kitörése idején nem leplezte el, hogy kivánatosnak tartaná a törökök invázióját Egyiptomba. Milner lord küldetése ellen nyilvános és tüntető bojkottot rendezett és visszautasította a Milner által

tal ajánlott egyezmény megkötését. Terrorizálta a közvéleményt, az egykedvet, a sajtót és Allenby lord muködésének ebben a fázisában rendelkezte el deportálását.

Chamberlain kijelentette, hogy Zagul basát mindaddig nem engedik vissza Egyiptomba, amíg veszedélyt és békét es ártalmára lehet a brit érdekeknek. Az angol kormány semmiesetre sem fogja Allenby lordnál Zagul szabadonbocsátását szorgalmazni.

Pünkösdi királyság az olcsósági hullám

— Az iparcikkek árai nem olcsóbbodnak —

A drágaság szívós és megtörhetetlen rohanásában mindenki bizakodó örömmel konstatálta a legutóbbi napokban, hogy a mindennapi kenyerünk árkeresztjét végre megengadták a gazdasági élet titkos erői. Örömmel és legyőzhetetlen optimizmussal látták az emberek a buzapiacon hirtelen kerekedett olcsósági hullámot, melynek következtében a buza ára 1600 koronára zuhant le. Mindenki azt hitte, hogy ezt a hirtelen jött változást, ezt a varatlanul bekövetkezett olcsósági hullámot egy általános méretű árses fogja követni, amely az árakat az egész vonalon leredukálja.

Ez a remény azonban, mint a jellek bizonyítják, nagyon illuzórius volt, mert a buzapiac olcsóság hulláma nem öntötte el a gazdasági élet egyéb területeit és az ársés nem indította meg mindenütt kisebb áringadozásokon kívül, mely a piaci áruknál fordult csak elő, semmi egyéb következményeket nem támasztott és megmaradt a lokális jellegű ársés keretei között. És ma a helyzet ugy alakult, hogy ez az olcsósági pünkösdi királyság — sajnos — még a buzapiacon is rövid életűnek ígérkezik.

A mezőgazdasági áruknak piaci értékvesztését különben sem követelte volna az iparcikkek olcsóbbodása. Egyrészt azért, mert az árak eső tendenciája csupán kismértékű és lokalizált területen lépett föl, másrészt, mert az iparcikkek árai a nemzetközi gazdaság törvényei szerint igazodnak. A jüzoszláv piac, amely árucikkeket nagyrészt Csehszlovákiából szerzi be, a valutakurzusok alapján számol és olcsósági hullám csak az esetben léphetne föl, ha a valutakurzusokban a dinárvalutára nézve kedvező reláció alakulna ki. Ez azonban egyelőre nem valószínű, mert a cseh korona kurzusa még körülbelül abban a magasságban áll, mint amelyre az januárban fölkerült.

Megegyezés az Osztrák-Magyar Bank fe számolása ügyében

— Az aranykészletet az utódállamok kapják —

Ala Osztrák-Magyar Bank felszámolása ügyében B csben tanácskozó értekezést tárgyaltak a legutóbb napokban gyorsan haladt előre érvényű a felszámolás alapelvei tekintetében teljes megegyezés jött létre. A megállapodás még a jövőreli bizottságoknak és az érdekeltek kormányoknak jóvá kell hagyniok.

Megállapodás jött létre abban az értelemben, hogy az 1918 október 27-iki elöti és után ki dott bankjegyek közti a békezesedésben kisküött megkülönböztetést kulcsos ü megállapítás segítével f gja végrehozni. Ezzel me találták az alaprat arra, hogy a saint-germaini, illetve a trianoni békeszerződés értelmében fesszák az egé z aktívumot és passzívumot. A külföldi bankjegtulajdonosok igényeinek kielégítése és a bank külföldi valutájú kötelezettségeinek elintézése után fennmaradó tiszta vagyon az említett kulcs szerint felszámolt az utódállamok közti, a magyar és az osztrák kormány kötelezvényeit a bankkal, illetve az utódállamokkal szemben törlesztettnek tekintik.

Magyarország és Ausztria kormányai elejtik az aranykészletre

tamasztott igényeiket s a kulcs szerint rájuk eső egyenként harmadfélreli arany koronáról s ezt az összeget a többi utódállam között fogják szétosztani.

Ennek ellenértéke Magyarországnak és Ausztriának teljes tehermentesítése a felszámoló tömeggel és az utódállamokkal szemben fennálló minden kötelezettség aló.

A részvényesek megkapják a bank osztrák területen álló fiókéleteit, a bécsi nyomdajelöltet b rendezéssel és a bank egyéb bécsi épületeiben elhelyezett nyomdai felszereléseket. A többi bécsi bankpületeit, valamint a budapesti és prágai bankpületeket felbocsúlik és a felszámoló tömeg sz mlája javára értékesítik. Az illető kormányoknak elővetélti jözeik van.

Végül megállapodás jött létre a nyugdíjalapok az utódállamok kormányai közt a rézükről vállalt kötelezettségek arányában leendő szétosztásáról.

Az osztrák-magyar bank felszámolásának végén vajjudó ügye ezzel a megállapodással végre megoldást nyert oly módon, hogy az érdekelte államok mindegyike meg lesz elégedve.

Drágit az állam

A dohány után a posta és a gyufa is megdrágult

A folytonos drágulással és drágulással megfélelő lépést tart az állam is. Nemrégiben a dohányneműk árát emelték fel ismétellen, most a gyufa árát drágította meg a monopóliumadó felemelése. Fagnaptól kezdve ugyanis a gyufára kivétel monopólium adót az eddigi 88 fillérről 1 korona 20 fillére emeltek fel; a drágítás így 32 fillért tesz ki egy doboz gyufának, minek következtében a kereskedők a gyufát skatulyánként kicsinyben 2 korona helyett 2 korona 50 fillérré, tehát 50 fillérré drágábban adják.

Április 1-én a postafatarifában, a csomagok szállítási díjában és a táviratok árában is tetemes drágulás áll be.

A minisztertanács határozata alapján a postagyűlés miniszter elrendelte a postai csomagok díjának újabb felemelését.

A postacsomagok új díjtételei:

	5 kg.-ig	8 dinár
	5-10	20
	10-15	30
	15-20	40

Értékesítők díja:

	100 dinár értékig	1 dinár
100-500	"	2
500-1000	"	5
1000-5000	"	10

Ezenfelül minden 1000 dinár után 1 dinárral több.

A táviratok díját április 1-től befelé dőn szavanként 20 paráról 30 parára emelik fel.

Ezek az állami áremelések természetesen új okot szolgáltatnak arra, hogy a kereskedelemben, a költségek drágulása folytán, a cikkek ára ismét magasra szökjön.

Nyugatmagyarországon nem lesz határkiigazítás

Bécs. Az osztrák kormányhoz állítólag oly értesítés érkezett Párisból, mely szerint Magyarországnak a nyugatmagyarországi határ kiigazítására vonatkozó kérései nem fognak teljesülni. Az osztrák kormány hivatalos közleményében, a Politische Korrespondenz-ben a következőket közölte:

— Az osztrák kormányhoz oly hírek érkeztek, melyek szerint az antant, minthogy az osztrák álláspontot teljesen megokoltak tekintik, kilátásalannak mondja Magyarországnak azt a kísérletét, hogy a Burgenland nagyrésztét visszacszeresse magának.

Bécs. Isteni politikai körökben elterjedt hírek szerint ismét fölmerült az a terv, hogy a Burgenlandot, minthogy csak egy része annak a nyugatmagyarországi területnek, a melynek Ausztriához való csatolásáért remélték, nem hagyják meg önálló tartományának, hanem részben Stájerországhoz, részben Ausztriához csatolják. Ezt a tervet főleg az osztrák szociáldemokraták pártolják, mert attól tartanak, hogy amennyiben képviselőválasztás lesz a volt nyugatmagyarországi területen és ez a terület egységes marad, a keresztényszocialista párt fog többségre szert tenni.

Budapest. Hivatalos helyen mit sem tudnak arról, hogy a nagykövete tanácsa elutasította volna Magyarországi kívánásait a nyugatmagyarországi határkiigazítás ügyében.

A harmadik antant

— A balti államok konferenciája —

A »Bácsmegyei Napló« karácsonyi számában részletesen és behatóan ismertetve a cári Oroszország romjain létesült új államok életét és berendezkedését. — azokat az országokat, amelyekről azomszédokon kívül alig vesz tudomást Európa többi nemzete. A balti antánt megalakítására irányuló törekvésekről is beszámoltunk: Lettország, Litvánia, Estónia és Finnország szövetségre törekvéséről, amelyekkel azt akarják elérni ezek az izolált és liliputi államok, hogy a német és az orosz nagyhatalmak közé ékelten a megsemmisülés veszélyétől megmenekülhessenek.

Ez az akció most utolsó etapjához érkezett: a nyugati antánthoz és a közép-európai antánthoz most a harmadik járul, a balti antánt, bizonyítván azt az igazságot, hogy a háború összeomlás bajjaiból csak az összetartás és az együttműködés mentheti ki a dezorganizált állami szervezeteket.

Vasárnap ültek össze Varsóban Leit-, Eszt-, Finn- és Lengyelországok külügyminiszterei. Első céljuk a gazdasági szerződés létesítése, amelyek zavartalan létrejöttét az előzetes tárgyalások eleve is biztositják.

A második megvalósításra váró feladat a politikai szövetség létesítése: az Oroszországot Németországtól elválasztó korridor felállítására. Ezt a céljukat úgy vélik elérhetni a balti államok, ha katonai szövetséget kötnek s mindegyik állam garantálja a többi fennállását.

A gőnapi konferencián tehát, amelyen az összes politikai erők nagy mérközése fog lezajlani, a balti antánt is egységként fog fellépni.

Csak három ország fog árván és barát nélkül harcolni lenni. Itáliában: Magyarország, Németország és a Szovjet.

Kasszafurók Osijeken

Osijekről jelenti tudósítónk: Átlag havonként egyszer ad életjelt magáról az osijekai betörő-banda, amelyet már közel fél esztendő óta üldöz az osijekai rendőrség, ezideig minden eredmény nélkül. A jól szervezett és ügyes betörő-társaság legutóbbi szereplése a županijai-ulicai »Energos« villamosfelszerelési gyártótelep iradahelyiségeinek szőlő, amelyet éjszaka idején tiszteltek meg látogatásukkal.

A veszedelmes társaság, amelynek a rendőrség a Mira-gyári, a zsidó hitközségi és a Haas-testvérek-nél történt kasszafurásokat is a terhére írta, az »Energos« vállalat helyiségeibe úgy jutott be, hogy az utcai ajtót átkulcsal fölnyitotta. A betörők — a vizsgálat szerint — vagy acélharapófogóval vagy pedig acéllóval akkora lyukat vágáltak az iródban lévő Wertheim-szekrény falán, amelyen egy ember keze befér. Az egyik betörő az imigyen beszélt: A betörők ezután kiszélezték a Wertheim-szekrény tartalmát, amely pontosan a következő volt: 35,000 korona készpénz, három da-

rab kincstári bon 1476 koronáról, több adóiv, számos személyzeti és egyéb szerződés, egy boríték 80 K-val, egy másik boríték 346 és egy harmadik boríték 1500 korona tartalommal. Az utóbbi Janics Mária, az előbbi Gyurics igazgató tulajdona volt. A teljes kár tehát 36,550 koronára.

A betörők a könnyen szerzett zsákmánnyal ezután eltávoztak, anélkül, hogy valaki is észrevette volna őket.

Mint hogy a betörés és a kassza felnyitása csaknem teljesen megégyezik azzal a módszerrel, amellyel az előbbi három esetben furták meg a kasszákat, a rendőrség azt hiszi, hogy az »Energos« betörői ugyanazok voltak, akik a többi betörésnél operáltak. A vizsgálat és a nyomozás széles körben megindult

Gyermek-otthon létesül Suboticán

Jóteköny gyermekvédelmi akció

A nyomor és az emberi szenvedések legszánalmasabb áldozata a gyermek. A jólétben és teljes kényelemben élők nem is tudják elképzelni, hogy milyen szörnyű a nyomorúság sok szegény, szerencsétlen család otthonában és ennek a nincstelenségnek és nyomornak mindig a gyermekek a legközvetlenebbül és legsúlyosabban sújtott áldozatai.

Sok olyan munkáscsalád él Suboticán is, amelyeknek minden tagja a napi kenyér megszerzésének fáradságos munkájában tölti minden idejét. A férfi valamelyik gyárban dolgozik naphosszat, az asszony pedig, hogy a család megélhetését biztosítsa, napszámba kénytelen járni. Így az apró gyerekek minden felügyelet nélkül, egyedül vannak naphosszat odahaza és ez sokszor kihatással van egész további életükre. Ezekből a gyermekekből kerülnek ki többnyire azok a kis »utcagyerekek«, akik naphosszat ott cinaltanak az utcákon és akik ilyenkor koratavasszal már meztelb csavarognak a kövezeten. Sokszor folytatódnak veszedelmesen az ilyen utcán csirázó zsenge életek és nem egyszer fejeződnek be egy hűnper ridég jételeiben.

A suboticai jóteköny egyesületek egy része, a Vajdasági Nyugdíjasok Gyorssegély-irodájának kezdeményezésére, most — amint értesülünk — akcióit indít ezeknek a szegény, elhagyott gyermekeknek a megmentésére. Az a terv merült fel, hogy a nagyvárosok példájára Suboticán is alakulnának napközi gyermek-otthonok és ezenkívül benlakó gyermekek részére is létesítenének egy otthon.

Ebbe a gyermek-otthonba csak olyan család gyermekeit fogják felvenni, amelyek kétségtelemül igazolják, hogy a gyermekeket egyáltalában képtelen eltartani. Ellenben a napközi gyermek-otthonban elhelyezést találnak mindazok a gyermekek, akik napközben otthon gúlió felügyelet nélkül magukra vannak hagyva.

A nemes jóteköny mozgalom kezdeményezői már ki is szemlélték azt a helyet, amely a napközi gyermek-otthon céljaira a legjobban megfelelne és itt esetleg kertvel egybekötött játszótérrel is létesítenének a gyermekek részére. A rendszer ebben a gyermek-otthonban is az len-

ne, mint más városok hasonló intézményeiben, reggel munkába menet vezetnek el a szülők gyermekeit a napközi otthonba, ahol ezek egész napon át felügyelet mellett lennének foglalkoztatva és tanulnának, meg játszhatnának fölvaltva. Különösen a nyári vakációban van ezeknek a gyermek-otthonoknak nagyobb fontosságuk, mert akkor a gyermekek idejét még a kötelező iskola-látogatás sem köti és így egész nap felügyelet nélkül csatangolnának. A gyermekek a napközi otthonban lennének egészen estig és ha a társadalom jótekönyisége megengedi, úgy ezek a szegény gyermekek az ebédet is ebben a napközi otthonban kapnák.

A jóteköny akció kezdeményezői a napokban a városi tanácshoz fogynak fordulni tervükkel és kérik fogják a város támogatását a más városokban már rég működő jóteköny intézmény megvalósítása érdekében. Remélhető, hogy a város elő is fogja segíteni a terv kivételét és ez esetben nyáron már működni fog az első suboticai napközi gyermek-otthon.

A veszedelmes 6 óra

— Asszonydeputáció a szerkesztőségben —

A suboticai nagyságák nyugodt éjjeli álmát megzavarja egy bizonyos veszedelmes óra, a reggeli hat óra. Ennek pedig a következő kis története van.

A főkapitány szigorú parancsot adott ki, hogy a házak előtti járdáknak reggel pont hat órakor tisztán söpörve és takarítva kell lenni, ahol pedig ez nem történik meg, ott követhet a büntetés, a kazenna zapovest, ami azt jelenti, hogy fizetni kell ropogós dinároknak kiszabott kemény, büntetések.

A kitűnő nagyságák pedig tudják, hogy a főkapitány ilyen dolgokban nem ismer tréfát, meggyőződtek erről az idel télen leviharzott bű hódolás idején, amikor nem győzték a háztársabbeli fürge alkalmazottak, olyan szaporán ellapátolni a havat a járdákról, amelyen szaporán hullottak a kazenna zapovestek. Lehet mondani, hogy a 30 dinárok ledrukollását jelentő kazenna zapovestek versenyt hullottak a hóval. Ebből az időből megtanulták a házasszonyok, hogy a járdák tisztántartása és söprése kapcsán perckre be kell tartani a rendőrlég kiadott parancsokat.

Már most, amióta a reggel 6 óras járdasöprési rendelet napvilágot látott, vége a nagyságák nyugodt éjjeli álmának, Mindig a reggeli hat óra gondolkodnak. Ók ugyan szigorúan megparancsolják a cselédnek, hogy reggel 6 óra söpörve legyen a járda és ragyogjon a tisztaságtól, de — Istenem, — a mai cselédék. Tetszik tudni. Aztán jön a reggeli hat óra, a veszedelmes óra, a járda nincs még lesöpörve és a körü biztos meg a rendőri máris felírta a renitens nagyságát ez pedig büntető parancsot jelent.

Nos, ma egy bájos küldöttség jelent meg szerkesztőségünkben és előadták a következőket:

— Tessék kiírni a lapba, hogy mi nagyon szívesen söpörtjük és tisztán tartjuk a járdát, hiszen mi asszonyok szeretjük a tisztaságot, csupán csak kettőt kérünk a kedves főkapitány urtól, és pedig, először, a hat órát emelle fel hétre, másodsor parancsolja meg, hogy az utcasöprők ne fél 9 órakor söpörjék az utcákat, oly rettenetes port kavarva fel, hogy a

mi szegény járdánk szinte elvesznek a porfelhőben.

Mi kívünek, amire a deputáció kért fel bennünket és azt magunk is hozzátehetjük, hogy egyes utcákon, még peag igen élénk forgalmi útkon és tereken csakugyan úgy 8—9 óra között bonyolódik le, veszedelmes porfellegek között az utcasöprés.

Nem ujjáépítést, hanem jóvátételt

Clemenceau lapjának ankétje Közép-Európa ujjáépítése ellen

A győzelem Franciaországa még mindig azzal a problémával küzd, hogyan lehetne a háború költségeit és veszteségeit a minden adótló irtózó francia polgár újabb megterhelése nélkül »jóvátenni«. Innen van, hogy Poincaré oly sikerrel hirdetheti a jóvátételi követelések kérdésében az engesztelhetlenség álláspontját. A jóvátétel gondolatát a mérsékelt franciák megállapítása szerint is a teherátbáritás akaratára fűti s ha az európai dolgok új rendjé alatt összetört valótájú országok gazdasági felépítéséről van szó, Franciaországban még mindig azoké a többség, akik az összetört valótáj szanalásától a francia jóvátételélgólgát féltik.

Jóvátétel Franciaország javára — vagy valutaszanálás Közép-Európa javára: ez a kétfarcú kérdés foglalkoztatja a francia közvéleményt. A Clémenceau, a Homme Libre, körkérdezt intézett a francia közgazdaság sok figyelemmel hallgatott szakértőjéhez arról, vajjon mit gondolnak Európa ujjáépítéséről, megvalósíthatóknak látják-e azt s vállalhat-e szerepet Franciaország ebben az ujjáépítésben?

Az egyik legérdekesebb nyilatkozónak, Raphael George Lévy szónaknak véleményéről, aki a békeszerződés után jelentős könyvet írt a háború közgazdasági következményeiről, megbeszélte Németországgal, Magyarországgal és Ausztriával szemben az engesztelhetlenség álláspontját hirdette, itt adjuk:

— Tartósan nem lehetséges több egymással ellentétes érdeki népek együttműködése. A mai közgazdasági zavart máról-holnapra nem lehet megszüntetni. Minden ország rövidbe vagy hosszabb időn belül visszajuthat háború előtti gazdasági állapotába, ha kormányba bölcseséggel adminisztrál és az emberek hozzálatnak a munkához. En azt hiszem, így kollektív intézkedés nélkül is visszatérhet a normális állapot.

— A bankoknak érdeklődése és a munkában való részvétele az egyetlen eszköz, mellyel Közép-Európa ujjáépítéséhez hozzájárulni lehet. Ezen túl az egyetlen té, ahol egy általános európai együttműködés lehetséges, a vámtarifa. Ez szükséges, hogy az árukiesség feloldás nagyobb mértékben meginduljon.

— Igaz, hogy Ausztria krízise politikai okokból Franciaországot is kell, hogy érdekelje. Itt is azonban a bankok érdeklődése az egyetlen segítség. Az osztrák váltóárfolyam megszilárdítása a jelenlegi kurzuson lehetetlen. Ha valamely pénz oly mértékben elérteketlenedett, mint az osztrák, nincs haszna a további segítségek. Más pénzzel kell azt helyettesíteni.

— Németország ipari képessége érintetlen. A márka alacsony árfolyama csupán a német tőkésnek menekülésének, a rossz pénzügyi ad-

minisztrációnak és mindenekfelett a bankiegykibocsajtatásnak eredménye. Németország segíthet önmagán, mi franciáit, semmit sem tehetünk érte.

A német lélek tükre

— Jouhaux németországi utja —

Az új katonai törvény tárgyalása, a genoui konferenciával összefüggő problémák és Németországnak a népszövetségbe való felvétel iránti kérése erősen foglalkoztatják a francia közírókat. A közvélemény bármennyire hajlik is a szertelenségre, még sem azonosítható a maga egészében azzal a dühös nacionalizmussal, amely Briand elgáncsolásával Poincarét állította az ügyek élére. Ideges nyugtalansággal figyel ezérf minden tényre és jelenségre, amely legyűrt ellenségének, a német népeknek, igazi gondolkodásvilágáról tájékoztató alkalmas. Az ebből a nyugtalanságból sarjadzó belső szükségletnek tett eleget az az előadás, amelyben Jouhaux, a francia szakszervezetek ismert titkára, a napokban a párisi népszövetségi együlésben nagy és előkelő közönség előtt Németországban legutóbb nyert benyomásairól beszámolt.

Még mielőtt a német határt átlépné, mondotta Jouhaux a többi közt, tisztában lehet az ember, hogy a birodalomban két áramlat küzd egymással.

Az egyik részen a császári rezsim visszahajlása: a katonaság egy része, az egész nagyipar, amely gazdasági fellendülést látta biztosítottak az elmúlt időkben, a másik részen pedig a demokráta Németország, főképp pedig a munkásság, a különböző szakszervezetekben organizáltak.

tizenkétmillió munkás, aki a Kapp-féle puccs leverésében szemléltetővé tett hatalmával a béke garanciája.

A német népek ebben a részében

az, amely iránt Nyugateurópa demokráciájának rokonszenvvel kell viseltetnie, szintén nagy az elégedetlenség a békeszerződés gazdasági igazságtalanságai miatt. Ezt az elégedetlenséget igyekez használni ki a monarchista propaganda, amelynek különben nagyobb a lángja, mint a tüze, hogy a német tömegeket izgató anyagokkal telítse. Annak a munkásságnak a látára, amelyben a német munkássaladók ezrei sínylőnek, Jouhaux azt a tanácsot adja honfitársainak, hogy

vonják le a francia politika bizonyos megfontolatlan tetteinek a tanulságát és kerüljenek minden, ami a tömegek érzékenységet bántja és a gyűlölet sugallatára hajlamossá teszi.

Az előadó tanácsának a francia nemzeti érzésre kellemetlen hatásával vetekedett az a rendkívül mély benyomás, amelyet a németek jóvátételi és leszerelési készségéről tett megállapításaival hallgatóságának nemzetiszocialista tagjaira is tett. Megemlékezett Jouhaux a német munkásság nyilvános hitvallásáról, a mellyel Németországnak az elpusztított francia részek újjáépítésére való kötelezettségét elismerte és azokról a fegyver- és lőszergyártó-telepeken tett látogatásairól, amelyek során minden kétséget kizáróan meggyőződött róla, hogy nemcsak minden kiszélet és szerszám elpusztítottak, hanem még az épületeket is lebontották,

bár a munkások az utóbbi elemte főlegesenek tartották, mert hiszen ezek az épületek igen könnyen hékebeli rendeltetést is találhattak

multat idezte föl az emberek emlékezetébe. Ez a bar szokásaitan is más volt, mint a többi barok. Este kilenckor már a paróias portás bezárta a kaput s a Sans-Souci bar rózsaszínű lámpái só tétre aludtak. Bécs szentimentalizmusra hajló öregjeinek ez volt az uszonzó helye. A „Salonkapelle” helyett egy fehér zongora hurjai álól futottak ki a régi bécsi zene lágy hangjai. A levegőben pedig hangtákalul leveddula illat uszott dednagyanynainak sok díszes szalójának levegőjét hamisítva ide.

A Ring újságokra éhes közönsége hamar észrevette a különös kis bart. Egy szép napon festett romlottségával, idősn vásároirt parfümjevel lerohant ide és mint rosszul nevelt rakoncátlan gyerek hangos beszédével, furcsa modorával, nyugtalanná tette az uszonna után szundikáló őshajzu dákák és keskenyszélű magas cilinderekben, fehér kamasziban idejaro öreg urak mult idezését.

Most már csunya a Sans-Souci bar. Az őshajzu dákák karjukon idetipegő urakkal együtt elmaradtak. Záróra lassan belenyulnak a pirkadó reggelbe. A szép porcellán csészékből nem is festett arcu lányok, hanem festett arcu férfiak szűreszőlők festett szájszélükkel a tisztá tejből készült csokoládé és várják szeretőiket.

volna. Voltak esetek, amikor a munkások megtagadták az Orgesch megrendeléseinek a teljesítését.

A német néplelek igazi tükrét azért tartják most a francia közvélemény elé, hogy a népek kibékülésének nagy munkáját megkönnyítsék.

Nincs vásár — nincs ár

Ujabb súlyos nehézségek a kereskedelemben

Hogy a kereskedelemben mennyire nem konszolidáltak a viszonyok, azt a napról-napra felbukkanó újabb jelenségek igazolják. A valuta-ingadozások, deviza-átutalási nehézségek, súlyos vámtarifák és ezernyi más akadály már rég megszüntette a kereskedők kedvező konjunkturáját és minduntalan felbukkannak újabb olyan gátló körülmények, amelyek ma igen nehézé teszik a kereskedők munkáját.

Az idén például a tavaszi vásár egyáltalában nem indul meg. Más években ilyen időtájt már javában folyik a tavaszi vásár, az idén azonban nemcsak a közönség tartózkodó, hanem maguk a kereskedők sem tudják egykönnyen beszerezni szükségleteiket. Amint kereskedők körökből értesülünk, egészen furcsa okok van ennek a helyzetnek.

A mindinkább divatosá váló »Messék», amelyek az egyes vásárt rendező államok iparának és kereskedelmének busás jövedelmeket biztosítanak, kedvezőtlen befolyással vannak az árak világiaci árának kialakulására. Most majdnem egyidőben négy helyen rendeznek tavaszi vásárt: Lipcsében épp most zárták be a Messét, azonkívül most lesz Prágában, Bécsben és Grazban is tavaszi vásár. Miután az ilyen vásárok vannak most a legdöntőbb hatással a kínálat és kereslet kialakulására, valamint az árakra is, ennek folytán a kereskedelmi torzalomban valami egészen szokatlan és ritka tartózkodás mutatkozik a legtöbb közönségletti cikkben és ennek a hatását talán a legközvetlenebbül a jugszláv és így a vajdasági kereskedelem éri meg, mert kereskedőink főképpen és majdnem kizárólag ezekről a külföldi piacokról szerzik be árucikkeiket, amelyeknek most a tavaszi vásárokat tartják.

Egy subotici nagykereskedő mondotta el munkatárunknak, hogy amikor néhány héttel ezelőtt tavaszi bevásárló utján volt, egy Csehszlovákiában, mint Ausztriában a gyárosok rézéről egészen szokatlan tartózkodást tapasztalt. A máskor nagyon előzékeny és szolgálatkés gyárakban nyíltan ki is jelentették, hogy bár a megrendelést szívesen felveszik és az árut le is szállítják, azonban az árucikk egy részére nézve nem tudnak fix árakat megállapítani, mert a tavaszi árak kialakulását a mostani vásárok lényegesen befolyásolják.

Ilyen körülmények között pedig természetesen egy kereskedő se meri vállalni azt a kockázatot, hogy ismeretlen árért vásároljon és lehetetlenné is teszi ez minden kereskedő számára. Amely mellett az árut továbbadhatná. Miután pedig a tavaszi vásárok még mindig nem fejeződtek be, általában még ma is fennáll ez a helyzet, ami egyelőre a legtöbb üzletágban megbénítja a tavaszi vásárt.

Bizonyosra vehető az is, hogy a külföldi tavaszi vásárok nem fognak egyáltalán kedvező hatással lenni az árak alakulására, miután az eddigi tapasztalat azt mutatja, hogy az ilyen vásárokon rendszerint még a mai árakon is túl, felhajtják az árakat. Így az egyes közönségletti cikkek áresése ellenére sem lehet — sajnos — általános olcsósági hullámlárra számítani.

Egy millió korona egy csókért

— Bécsi tudósítónktól —

A bécsi csókok történetében is páriát ritkítja az az eset, amely a múlt héten játszódott le a Konzert-hausban, a mozi-rendezők hályán és amelynek hőse Liane Haid, a híres moziistár.

A bécsi mozi-színészek az est sikerének biztosítására felkérték a bécsi mozgófényképvállalatok művésznőt, hogy jótékony célra amerikai árverés formájában ajánljanak fel egy-egy csókot. A művésznök nagy része örömmel engedett a felhívásnak, csupán Liane Haid utasította el merve magától az a feltételezés, hogy ő csókjait pénzért hajlandó árulni. Hosszas rábeszélések után mégis sikerült a rendezőknek elérni azt, hogy a művésznő legalább megjelent az estélyen. A csókról azonban hallani sem akart.

Nem egy a közönség, amely olyan kitaróan követelte a művésznő csókjait, hogy az végül is — népszerűségét féltve — engedni volt kénytelen.

Megkezdődött az árverés, még pedig amerikai módon, amelynek szabályai szerint a többet ígérnek csupán a különbözetet kell fizetnie, úgy hogy megtörténhetik az az eset is, hogy a nyertő a befolyt összegnek tén csak az egy vagy még ennél is kisebb százalékát fizeti.

Igy történt itt is. Tízezer koronánál kezdődött az árverés, tíz perc alatt már hatszázezernél tartottak, végül is egymillió és hetvenezer (osztrák) koronánál harmadszor lejeesett a kalapács.

A nyertes ur, aki történetesen Joachim porosz herceg társaságában jelent meg a bálon, felment a pódiumra és a művésznőnek megcsókolta a — kezét. A közönség azonban evel nem elégedett meg: »Vissza! Vissza! Nem érvényes!» — kiabáltak és addig nem engedték le a művésznőt a pódiumról, míg a diadalmas nyertes ur homlokon nem csókolta.

A bécsi film-színésznök most erő a szenzációról beszélnek napokon keresztül és a beavatottak úgy tudják, hogy nem is ez a legnagyobb összeg, amit Bécsben csókért fizettek, — a nyilvánosság kizárásával.

Sans-Souci bar

Az első kerület szűk, egymásba futó utcáiban helkan szavódik az este. Az öreg mult századokból ftfelgett házak keskeny ablakait fekete helójával beteríti a sötét. Egy-egy házhomlokórl szerényen magát restelve sárgásan világít egy ide nem illó ivlávpa.

Bz a régi Bécs. Bidermeier, rokokó egymást zavarják és a boltíves kapuk alatt nem harmonikák, hanem finom Schubert-dalokat minden érzelműségükkel visszaadó hárfákon vak katonák játszanak és nyujtik elaszott karjukat alarnizsnaéirt. A leghiresebb régiség kereskedések sok fiokos polcain megállt itt az idő és makacsul nem akar előbbre menni. Mindazok, akik cifra metszésű bidermeier pokarak csöngése mellett akarják visszaszilmodni magukat a multba, mindazok, akik a leven dula illatában a tagnapot akarják magukba varázsolni, idejönnek.

Egy régiség kereskedőnek jutott az eszébe. Mult századbeli háznak a homlokzatát átalakította, a bejárati kapu vaskilincsét fényesre takarította és a boltjában levő foteleket, régi képeket, karcsu lábakon álló rokokó-asztalokat áthordatta és a kapu fölé keskeny rajzu betűkkel feliratta: »Sans-Souci bar».

Maga az elnevezés a messze

A
„JUGOSLAVIA”
 ÁLT. BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG
 kötvénykiállítási joggal felruházott
SOMBORI
 főgynökségének vezetésével
 SCHÖNFELD HUGÓ biztatót meg.
 Iroda: Trg. Stepanovića, volt nagytőzsde. — Telefon 41.

Tavaszi tragédia

Két kis maszatos, bámész tekintetű legényke baktatott ma délelőtt az utcán. A nagyobbik kezében hatalmas, kékes színű üveget szorongatott, bágyadt, apális színű tejjel megtöltve. Az aranyos nap sugarak csókolóztak a szürke aszfalttal, káprázatos ruházatu nök, dőlőcek férfiak ringatták magukat kényesen a langyos, elomló levegőjű utcán.

A boltokban kereskedők kínálgatták árujukat, a dokornál villogó pápa szemű bácsi vizsgálta szigorúan a betegeket, a borbélynál beszáppanított emberek öltek unott letargiával és mindenütt, amerre csak mentek, néztek, zaj, moraj és jöleső lustálkodás.

A két zavarodott, bámész flucska lassan haladt csak előre és Jancsi, a nagyobbik szórakoztatta szorongatta kezében a keskeny nyakú tejes üveget. Jancsi szívében furcsa érzelmek motoszkáltak. A nők! — a kagacóg, Igerlő nők olyan sose látottan néztek, pillantgattak rá. És a szédulettes, tarka főmeg! Jancsi kabúli, zavarodott lelkét ujjongó vágy, piruló idegesség zománcolta be.

Vidám csibész nótákat fútyörésze, ballagott mellette öccse és a pöttömnyl emberke érdeklődve, kíváncsian tekintgette szét a korzón.

És most, — most történt a tragédia, amit talán nem is szabadna tragikusnak nevezni, mert olyan mulatságos és nevetti való volt. Az egyik gázlámpa előtt Jancsi orra bukkot. A tejes üveg órási csörömpöléssel zuzódt el darabokra és Jancsi arcát, ruháját, lágyan, hűstve forró testét, folya be a sűrű fehér tej. És persze, hogy kacagott mindenki a riadt, síróra görbült száju, tejes arcú Jancsin, a mint feltápaszkodott.

Az álmos kereskedők neki gömbölyödve álltak a bolt előtt, az orvosok elvesztették komolyságukat a nagy nevetésben és a borbélyüket aajtájában a beszáppanított arcú emberek harsogtak a jőzű nevetéstől. Mindenki Jancsin mulatott, kacagott, csufoldott és Jancsi körül, miközben hatalmas könyecseppel csurogott a sósan a szájába, forogni kezdett a világ.

Öccse, a jóval kisebb, pöttömnyl emberke, aki eddig kővület állott mellette, hirtelen, felcsukló hangon így szepegett bátyjához:

— Jancsi ne bóg! — és azután mivel már szólni többet nem tudott, felcsukló, nagy keserűséggel parányi szívében, ő is zokogni kezdett.

(T.)

Séta a becskereki piacon

— Vétikibecskereki tudósítónktól —

Az újságokban az utóbbi időben örömmel olvassák a becskerékiek, hogy újra egy nagy olcsósági hullám következett el. Olcsóbb a liszt, a zsír, a tej és a tojás, ezt olvassák a lapokban és a szegény tisztviselő felesége nagy reménységgel veszi a cekert és megy ki a piacra, kora reggel bevasárolni. Hogy odakint aztán mit tapasztal, arról beszámol az alábbi tudósítás.

Becskeréken háromszor van hente-keddi piac: kedden, pénteken és vasárnap. A keddi piac leg-élénkebb, akkor legnagyobb a kínálat. Tudósítónk is elment kedden a becskereki piacra egy kis szemlét tartani az olcsósági hullám hatása felett.

A tejtermékeknek külön helyük

van, mindjárt a templom mellett. Megkérdeztük a kofától:

— Hogy méri a tejet néni?

— Négy forint.

— Olyan drága? Hát nem lett olcsóbb a tej?

— Azt lehetsz az ur. Örüljön, hogy nem emeljük az arát. Hát a széna milyen drága, amit a tehénnek adunk.

A turót is a régi áron adja. Egy kis csomó három forint.

Talán a hus olcsóbb lesz — gondoltuk, és átmentünk a mézsdőrhoz. Azelőtt a hus kilója 10 dinár volt, most megkérdeztük, azt mondják 20 forint. (Most itt mindent forintban számítanak.)

De figyelmeztet a mézszáros, hogy minden kiló húshoz 15 deka csont jár. Vagyis egy kiló hus áll 85 deka húsból és 15 deka csontból.

A burgonya kilója öt forint, nemrég még csak négy volt, az alma ára is emelkedett. Nemrég még 5 dinárért adták, ma már 6 dinárért kéri. A zsirnak az a ára is felment 10 koronával, most 80 korona az ára kilónként.

Egyedül a tojás ára szállt lejjebb. Egy tojást egy dinárért már lehet venni Becskereken, pedig még a múlt héten két dinár volt az ára. De ezzel aztán vége is van az olcsósági hullámnak, mert a többi élelmiszeleknél inkább drágasági hullám hatása mutatkozik.

Szegény tisztviselőné öngyásága szomorúan, üres kosárral megy haza a keddi piacról, mert önként még az egy dináros tojás is drága. Egy kis krumpli van otthon, egyelőre megmarad a paprikás krumplinál, hus nélkül. Majd talán később...

Amerikai ítélet

Európa kele. ének válságáról.

Mit látott Vauclein Párisban, Essenben, Bécsben, Varsóban és Budapesten?

Sam. Vauclein, a philadelphiai Baldwin lokomotív-gyárak vezérigazgatója tanulmányi körúton volt Európában. Utja során az európai ipar és kereskedelem számos gőcpontján fordult meg. Az utjáról visszatérő nagyiparossal a New York Herald egyik szerkesztője beszélgetést folytatott az európai országok gazdasági képeről és a változó alakulásokról. Vauclein igazgató válaszaiból a következőket emeljük ki:

— Brüsszelben töltöttem a kárcsonyi ünnepeket. Itt a király fogadott és Mercier kardinálissal is találkozhattam. Innen újév napján érkeztem Németországba, Essenbe, ahol megtekinttem a Krupp-gyárat. Meglepi a figyelőt Németország hatalmas ipari fellendülése. A német valuta alacsony és az élelmiszei politika ésszerűsége oly munkabéreket tett lehetővé, amely minden külföldi versenyt kizár. A német munkás ma az amerikai munkabérek 10%-ért dolgozik.

— Norvégiában is jártam. Gazdasági helyzetét rosszabb, mint Amerikáé. Ipari kivitele jelentékenyen hanyatlott, mert szomszédai képtelenek vásárolni és mert valutája túl magas. Svédország helyzete jobb, mert kielégítő kereskedelmi viszonyt tudott létesíteni a szovjettel és az orosz kereskedelem számottevő része Svédországon keresztül bonyolódik le.

— Oriási ez a kereskedelmi for-

galom. Méreteiről képet nyújt az a tény, hogy a véd gyárosok ezer monzónyra vettek át megrendelést Oroszországtól. Az orosz kereskedelem azonban Svédországnak elődöszerint egyetlen kedvező külkereskedelmi tétele. Különben a svéd gyárpár helyzete éppoly mostoha, mint az Egyesült Államoké.

— Lengyelországnak időre és külföldi tőkére van szüksége, hogy rendbe jöjjön. Földrajzi helyzete Oroszország és Európa nyugata között igen kedvező kereskedelmi lehetőségeket nyújt neki. Érintkezik az ország vasúthálózata a nagy román vonalakkal és kikötőkkel. Szén vas leelőhelyei néhány éven belül jelentékenyen és érezhetően fognak beleszőlni az európai piacokon. Lengyelország fakivitelével is számottevő konkurens. A jelen pillanatban egyként égető szüksége van arra, hogy felvegye a forgalmat nyugattal és Oroszországgal.

— Magyarországon és Ausztriában kedvezőtlen helyzetet találtam. Budapest jobb helyzetben van, mint Bécs, de nem is hasonlítható Varsóhoz. Ugy látszik, hogy Budapest csillaga letűnőben van és nincsen kilátása a javulásra.

— Budapestről Párisba utaztam. Mennél inkább haladtam nyugat felé, annál szembeszökőbb volt az eltérés a nyugat és a kelet állapota között. Az a benyomásom, hogy Franciaország ma jólétben él. Németország helyzete elűt Franciaországtól. Alttalban maradóknak benyomása, hogy Európa kelete felé menve mindenütt válságot találtam.

SZÍNHÁZ

„Hat ember drámáiról keres”

A római Teatro Valle színpadán egy megképeón érdekes új komédiát játszanak mostanában. Luigi Pirandello művét, amelynek furcsa címe: „Hat ember drámáiról keres”. Csillogón elmés szatíra Pirandello komédiája.

Az újdonság cselekménye egy színház színpadán játszik, próba alatt. A színgazgató, a sugó, a színészek és színésznők éppen a próbához látnak, mikor felszegen, hat ismeretlen ember lép a színpadra. Egy sovány, sápadt, vöröshajú férfi, két gyászruhás asszony, egy zöldsélas fiatalember és két gyermek. A direktor meglepve kérde, mit keresnek a színpadon? Szószólójuk, a vöröshajú férfi természetes hangon feleli: „Egy drámáiról”. Kiderül, hogy a hat ember egy család két képez, amelynek élete valóságos dráma; csak a drámáiról hiányzik, hogy megírja és a színpadra vigye ezt a történetet. A direktor és a színészek örülnék tartják az egész társaságot, de a vöröshajú férfi elmondja családjuk történetét és a színészek csakhamar figyelmes hallgatók lesznek.

A vöröshajú férfi — mint az elbeszélés során kiderül — megcsalás férj, aki miután évekkal azelőtt elhagyta hűlen feleségét, drámai körülmények között újra találkozik vele, sőt nemcsak vele, de a leányával is, akinek atyja az asszony szeretője volt. Ennek a leánynak a testvékéi a kis fiú és a kis leány, a zöldsélas fiatallem-

ber pedig a vöröshajú férfi fia. A leányt a „Mostoha apja” egy divatárúszületben lelte fel, amelynek nem volt éppen jó hira. A család története érdeklí a direktort s elhatározza, hogy drámát íratt belőle. Mindjárt ki is osztja a „család” szerepeit a színészek és színésznők között, ami ellen a vöröshajú férfi és kísérői tiltakoznak, mert hiszen a színészek nem „ők”. Azonban kénytelenek beleegyezni a változathatatlansá, s megvető mosollyal, néha könnyes szemmel nézik végig, hogy játszást le a divatárúszületben történt jelenetet a társulat színészei. Szövelmes karikatúra ez, amely csak akkor válik komollyá, amikor a „mostohalány” a drámai helyzet hatása alatt hirtelen felretolja az ő alakját személyesítő színésznőt és maga „ugrik be” a szerepbe, hogy élete szomorú drámáját a hallgatók fölébe sirja.

Az embergyűlölő Bataille. A minap elhunyt Henry Batailléről sok érdekes és jellemző apróságot olvashatunk mostanában a francia lapokban. Bataille szinte egyértelműen Franciaország első drámaírójaként ünnepezték az utolsó időben. Népszerű volt, de nem igen szerették, mert túlzékony, könnyen sértődő, emberkerülő volt. Annnyira ment érzékenységekben, hogy egyszerűen megtiltotta, hogy olyan kritikusok vagy írók megjelenjenek darabjának főpróbáján, akik nem hódoltak neki korlátlan csodálattal. Azt is megette, hogy még a bemutató előtt vitába szállt azokkal a kritikusokkal, akik darabjában kifogásolnivalót szoktak találni és előre kimutatta majdan elfogaladó álláspontjuk tarthatatlanságát. Bataille mindig excentrikus és embergyűlölő volt. Huszéves kora óta teljesen visszavonultan élt, mindig dolgozott. Beteges és ideges volt, bár külseje, legalább az utóbbi időben, nem árulta ezt el. Sohsem tudott sokáig egy helyben maradni és a Bois de Boulogneban levő pompás villájában szinte sohasem tartózkodott. Ha új darabját mutatták be, a színházhoz legközelebb eső szállóban vett lakást és a szereplőknek el kellett készülvén lenniük arra, hogy Bataille még éjjel is próbát tartat a darabjából. Nyáron az erdő közű menekült valami kis házikóba, Soissons környékén, még a háború idején is. Telen pedig Malmaison környékén húzódtott meg egy villában, teljesen elzárkózva az emberek-től. Évekig együtt élt Bady Bertával, az ismert színésznővel, akinek a „Kolibri mamá” t is írta, s aki tavaly a legnagyobb szegénységben halt meg. Helyett Bataille oldalán a fiatal Yvonne de Bray foglalta el, aki a „Balga szűz” óta a költő minden művét inspirálta. Yvonne de Bray volt mellette az utolsó perceiben is.

ROSSIJA—FONCIÈRE

biztosító- és viszontbiztosító társaság.
Az SHS. állam legnagyobb nemzeti intéze.

Főigazgatóság:
Subotica (Hitelbank palota)

KÖZGAZDASÁG

Háromezer hold bácskai föld víz alatt. Szapar község határában 3000 holdnyi nagyrészen bevetett terület áll víz alatt. A vízmező mérnöki hivatala a víz alatt álló földek tulajdonosaival tárgyalásokat kezdett. A tárgyalások eredményeképp a lecsapolási munkákat nyolc napon belül megkezdik.

Ujabb bankfiók Zomborban. A bankfiókok egyre szaporodnak Bácskában. Ujabb Zombor is kedvelt letelepedési helye a bankfiókoknak. Április 1-én az oszjeki Domanska Banka fiókja kezd meg Zomborban működését.

A cukorrépa ára Csehországban. A cseh cukorgyárosok és répatermelők egyesülete közt a cukorrépa átvételére nézve az egyezség 17 koronás alapon jött létre. A múlt évben 26 korona volt a répa átvételi ára.

Egy egyszerű levél portója — 15.000 rubel. Berlinből jelentik: Moszkvai hírek szerint Szovjet-oroszországban a nemzetközi postaforgalomra új tarifát állapítottak meg. A levelezőlapot hater, a 20 grammos levelet tizenöt ezer rubeles bélyeggel kell ellátni. Mennyi jövőfelme lehet az orosz postának egy szerelmes ifjútól, aki mindennap express levelet ír az ideáljához.

Egy részvénytársaság, amely sem dolgozni, sem felszámolni nem akar. Most tartotta közgyűlést az első subotikai géptéglés és cserépgyár r. t. A társaság közgyűlése nem volt egészen sima és zavartalan. Az igazgatóság a mérleg beterjesztése kapcsán azt javasolta, hogy a társulat felszámolását mondja ki a közgyűlés. Indokolta ezt a javaslatot azzal, hogy a téglagyár nem dolgozik, értéke lassanként devalválódna. A részvényesek egy csoportja ezzel szemben a mérleg tudomásulvételét megtagadta s az igazgatóságot kívánja a veszteségekért felelőssé tenni. A közgyűlés végre is hékésen megegyezett. Tudomásul vette a mérleget, de elvetette az igazgatóság javaslatát a felszámolás kimondására vonatkozóan. A gyár tehát nem dolgozik, de nem is számol föl. A gyár részvényeinek többsége Mácskovics Leontin magánú tulajdonában van.

Köztisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak egyesülete. A köztisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak egyesületének 12-én, vasárnap alakult meg az új vezetősége. Az egyesület ellátja a munkaközvetítést, a szövetség tagjainak a kereskedelmi és köztisztviselők érdekében minden ügyet intéz. Megkérsek levélben a titkár címére, Laza V. Dedakin Subotica, VII., Pasiceva-nlica 13. küldendő.

Óriási haszonbérlek Zentán. Zenta város most adja ki tavaszi vetés alá földjeit. Ugy látszik a zentaiak nem bíznak az olesőbódásban, mert egy hold földért 15.000 korona haszonbért is fizettek a március 13-16-ikán tartott árverésen. Nem ritka Zentán az sem, hogy egy lánca földért 10-20 ezer koronát is fizetnek haszonbérbe. Ilyen haszonbérlek mellett nem igen lehet várni a termények árának lezárását.

Az oroszok a legjobb vevők. Berlinből jelentik: Hivatalos közlés szerint az orosz szovjet kereskedelmi bizottsága az 1921-ik évben 535 millió marka értékű árut vásárolt Németországban. Csehország, mint Prágából jelentik, szintén több millió szokol értékű árut szállított Szovjetországnak, többek között 35 millió értékben papírárut.

ÉLETRÉK

— XI. Pius pápa első enciklikája. Rómából jelentik: Vatikáni körökben híre jár, hogy XI. Pius pápa enciklikát készít, amely a legközelebbi időben kerül nyilvánosságra. Tartalma még ismeretlen. Egy magas egyházi funkcionárius kijelentette, hogy XI. Pius nem fog lényegesen változtatni a Szentéké eddigi politikáján.

— Az új olasz kormány bemutatkozása. Rómából jelentik: Az új kormány szerdán a kamarában és a szenátusban bemutatkozott. Facta miniszterelnök mind a két házban előterjesztette a kormánynyilatkozatot, amelyben mindekelőtt előadta, hogyan állította össze a kormányt. Az ország nyugalmat akar és munkát. Nyugalom van szükség, de a cselekvés programját is fel kell állítani. A külügyi politikáról többek között így nyilatkozott:

A legyőzöttek iránt Olaszország semmi gyűlöletet, sem haragot nem érez. Németországgal szemben a legbarátságosabb érzéseket táplálja, mert tudja, hogy Németország mindig a kultúra és a haladás tényezője volt és lesz a jövőben is. Olaszországnak Oroszországgal szemben nincsenek előítéletei és nem szándékozik annak belügyeibe beavatkozni. Olaszország a fumei kérdést az olaszszó szabadevű álláspontjára tekinteli, de ez nem térítheti le arról a lojalis utról, amelyet számára a nemzetközi kötelezettségek irnak elő. A jogos látvány krdvssal O oroszszó jó szomszédai viszonyra akar lépni és előnyös kereskedelmi forgalmat akar megteremteti.

— Fiumében katonatanács vette át az uralmat. Milánóból jelentik: Szerdán délben tiszték vezetése alatt fegyveres csapat szállta meg a fumei városházát. A hatalmat katonatanács vette át. A várostra és környékére kihirdették az ostromállapotot. A katonatanács triumvirátust létesített.

— Kinevezés. Az igazságügy-miniszter Ragasics István északi járásbírósi joggyakorlatot a sentai járásbíróshoz jegyzőnek nevezte ki.

— Fényes Samu új regénye. *Jingli atolsó föltámadása*. Ezzel a címmel Fényes Samunak a „Csöpség” jönevű szerzőjének a napokban egy regénye jelent meg, bécsi kiadásban. A magyar irodalom népszerű munkása ebben a regényben érdekes történet keretében az utolsó esztendő szociális vívódásait írja meg kitűnő élelással. A regény, amely Fényes Samunak minden írói kvalitását és kritikai készségét föltárja, 30 dinárba kerül és kapható elárulástára is a Kultura vállalatnál.

— A sombori ügyvéd egyesület vezetősége. Somorból jelentik: Most tartotta a sombori ügyvéd egyesület tisztikarát választó gyűlést, amelyen elnöknek dr. Nikolic Györgyöt, alelnöknek dr. Gadi Rezsőt, titkárnak dr. Müller Jánost választották meg. A vezetőség élére ezenkívül még egy tizenkét tagból álló választmány került. Az új tisztikar tiszteletére társasvacsorát rendeztek.

— Az angol kormány verbe fojtja a délafrikai zendülést. Johannesburgból jelentik: A kormányssapokat mindenütt eredményesen működnek a felkelők ellen. Több ezer embert letartóztattak. Pretoriát megisztították a zendülőktől.

— Nyugatmagyarországon bajor tiszték harcoltak Ausztria ellen. Budapestről jelentik: A budapesti büntetőbírósg egy sajátásgos ügyben indított eljárást. Moser volt bajor főhadnagy, müncheni építész ellen. Moser a nyugatmagyarországi zavarok idején a felkelő hadsereg szolgálatába lépett. A múlt év októberének folyamán Moser vitába keveredett két más ugyancsak felkelő bajor tiszttel. Ezek azt állították, hogy Moser sohasem volt főhadnagy, csak altiszt. Erre az osztag parancsnoksága letartóztatta Mosert. Az új legutóbbi budapesti nem végződött ítélettel, mert a bíróság úgy határozott, hogy újolag kihallgassa az ügyben az osztag parancsnokokat, Bahó századost és Héjjas főhadnagyot. Ez a pör mindenestre bizonyítja, hogy a nemzetvédelmi osztagok és a nyugatmagyarországi felkelők között elég szoros kapcsolatok voltak.

— Fuad szultán — Egyiptom királya. Londonból jelentik: Fuad szultánt ma Egyiptom királyává kiáltják ki.

— Cseh képviselők panamája. A brünni Lidové Noviny szerint Hrisbyl nemzeti szocialista képviselő visszavonult a politikai élettől. A lap a képviselő visszavonulása és a szabóparti szövetkezet pénztárának 2 és félmillió korona hiánya közt összefüggést lát: Hrisbyl a szövetkezet elnöke volt. — Prágából jelentik: A kommunistapárt a Rude Pravo jelentése szerint elhatározta, hogy Borovszki képviselőt és Drab szenátort pénzzel való szabálytalanságok miatt a pártból kirekeszti és a választási bíróságnál mandátumaik megsemmisítését fogja indítványozni. Borovszki képviselő a kassai lapokban kijelenti, hogy kilép a kommunista pártból.

— Szász Zoltán ügyének tárgyalása. Budapestről jelentik: Mára volt kitzize a Szász Zoltán elleni ügyben a főtárgyalás. Szász védője, Vámbéry Rusztem bejelenté, hogy Szász lázbetegen fekszik. Becsatorlja a kezelőorvos bizonyítványát és kéri a tárgyalás elhalasztását. Dr. Miskolci Akos ügyész ellenzi az elhalasztást, mert a beteget nem törvényszéki orvos vizsgálta meg. A bíróság elrendelte Szásznak törvényszéki orvos által való azonnali megvizsgálását, addig a tárgyalás folytatását fölfüggesztik és holnap folytatják.

(X) Dr. Munk Arthur orvosi rendelése V. Sava Tekélye pu: 29. (Désy Jenő gyógyszerárval szemben). Rendelés n- és belbetegeknek 8-10 és 2-4.

— Sztrájk — 2 centimes miatt. Ma, amikor Ausztriában a százkoronás a legapróbb váltópénz, amikor tizezerrubelekben számolnak a szovjetországi kofák, szinte hihetetlennek tűnt fel az az eset, ami a franciaországi Montvilliers városában történt. Az ottani pékek 2 centimesért, ami nekünk rossz valutájú polgárokban első pillanatra furcsának tetszik, akik hozzá vagyunk szokva, hogy régi, jó időkbeli váltópénzeket mureális valamiknek tekintünk. A montvilliersi eset, amely ha jól kalkulálunk, Franciaországban nem is olyan különös szenzáció, úgy történt, hogy a városi tanács szocialista proppozícióra elhatározta, hogy a kenyér árat kilogrammonként 1 frank 27 centimesről, 1 frank 25 centimesre maximalja le. Az ottani pékek ezt a redukiót nagyon sérelmesnek találták és közös gyűlésükön megfenyegették a tanácsot, hogy ha nem vonja vissza az ármaximálást, sztrájkba lépnek. A tanács nem ijedt meg a fenyegetéstől és a 2 centimes redukiót fenntartotta. Erre a montvilliersi pékek beszüntették a süstést és becsukták a boltjaikat. Most a tanács nagy bajban van, mert a pékek nagyon harciasak. Még megtörténik, hogy vér folyik Montvilliers utcáin a 2 centimes miatt.

— A bélyeg. A filatelistaláz még soha sem volt olyan egyetemes és általános, mint mostanában. Mindenki bélyeget gyűjt a minisztériól az inrokig, s bélyegért koldul a milliomos s az utcákat járó rezes orru koldus, aki mindenkit megszólít, hogy tiszteel ur szegény ember vagyok... Dinárt kér, de egy két használt levélbéllyeggel is melegegység. Csak természetes, hogy a bélyegyűjtésnek a postán is vannak apostolai. Ezt különösen kellemetlenül tapasztalják azok a cégek, amelyek külföldről kapnak leveleket s főleg újságokat. Mire ezek a postai küldemények Subotica megérkeznek, akkorra a bélyeg már le van tépve róluk. Ez nem csak azok számára kellemetlen, akik netán maguk is bélyegyűjtők, s esetleg csak azért járatnak külföldi lapokat, hogy a bélyeghez hozzájussanak, hanem sokszor súlyos következményekkel jár azokra nézve is, akikre nézve fontos megállapítani, hogy egy-egy levelet, vagy más küldeményt mikor adtak postára. A postahivataloknak ügyelnők kellene ezekre a bélyegszarkákra.

— Bolgár gabona az orosz éhezőknek. Párisból jelentik: A Jacques-Fraitinet gőzös Marseilleből Várnába ment, ahol 4500 tonna gabonát vesz fel, amit az oroszországi segélybizottság küld Odesszába az inséges oroszok számára.

A legdivatosabb halcsont nélküli, bebujós, gummibetétes fűzők és melltartók eredeti modellék után a legfinomabb kivitelben készülnek Steinné Schäffer Margit-nál Subotican, Karadziceva-ut. 7. (Bárdy szálló melletti utca).

— **Kinevezett tanárok.** Beogradból jelentik: A közoktatásügyi minisztérium Mencišer Istvánt a pancevói, Baros Jánost pedig a sentai gimnáziumhoz rendes tanároknak nevezte ki.

— **A Timok-divízió ügyének tárgyalása.** Beogradból jelentik: Pénteken megkezdődik Kondics generális bűnpere, akit azzal vádolnak, hogy ő okozta a Timok-divízió katasztrófáját. A pört nagy érdeklődés előzi meg.

— **Nyolc millió dinárt kap a suboticei vasutigazgatóság.** Beogradból jelentik: A pénzügyi bizottság tegnap plenáris gyűlésen foglalkozott a 7 százalékos beruházási kölcsön felhasználásával. A gyűlés elhatározta, hogy nyolc millió dinárt a suboticei vasutigazgatóságnak utal ki a területén lévő vonalak szükséges talpfelbeszerzésére. A Magyarországon javítás alatt álló jugoszláv kocsi-park költségeire pedig 12 millió magyar koronát fordít.

— **A bérkocsisok felemelik a tarifát.** A suboticei bérkocsisok kérvényt adtak be a rendőrfőkapitánysághoz, melyben a jelenleg érvényben levő tarifák felemelését kérik. Az emelés 50–75 százalékot tesz ki. A kérelem fölött a városi tanács legközelebbi ülésén fog dönteni.

— **Albániában vannak a szandzsáki rablóvezérek.** Beogradból jelentik: Běskovics és Mehovics hírhedt szandzsáki rablóvezérek Szkuartiban lőttek fel, ahol SHS. csendőrszti uniformisban jelenek meg.

— **Uj hajózárok Beogradból.** Beogradból jelentik: Néhány napon belül Beograd és Zemun között a Jugoszlavenszka Banka két új gőzhajó fog közlekedni felőránként. Egy harmadik gőzhajó Beograd és Pancevo között fog közlekedni.

— **Az albániai harcok.** Prizrendből jelentik: Albániából érkező hírek szerint a harcok még mindig folynak. Az Elev Jussuf vezetése alatt harcoló felkelőket a kormány-csapatok szétverték.

— **Románia védekezik a kolera ellen.** Bukarestből jelentik: Ukrajna Romániával határos vidékén tömeges kolera megbetegedések fordultak elő. A románok a járvány áthurcolásának megakadályozására végig a Dnyeszter mentén védelmi zónát jelöltek ki. Ezen a vonalon megfigyelés és fertőtlenítő állomásokat létesítettek.

— **Tizennegyves gyilkos.** Budapestről jelentik: Ukéskén február 12-ikén ifjabb Balla Pál újkécski gazdát egy kamrában baltacsapásokkal agyonverték. A vizsgálók megállapították, hogy Balla felesége, aki különválva élt urától, találkozára hívta meg a békülni akaró férjét, szüleinek íaskamrájába. Itt szögázzal elkábította, azután bájtyával és sógorával együtt rábírt egy tizennegyves éves fiú, hogy az eszméletlen embert a baltával agyonverje. A tetteseket most letartóztatták és Budapestre szállították.

(x) **Dr. Kosztolányi Árpád** orvos rendel Wilsonova-utca 34. szám alatt (a polg. iskola mellett) csecsemő- és gyermekbetegnek délelőtt 9–11-ig, bőr- és nemi betegnek délután 3–5-ig. (Salvarsan-oltások vérbajásoknak). 3992

A kereskedelmi iskolából — katonai körletparancsnokság

— A törvényszék elutasította az agrárhivatal igényét —

A suboticei törvényszék, mint lakásügyi felelősségi bíróság ma hozott döntést az itteni katonai körletparancsnokság és az agrárhivatal közt felmerült vitás lakáskérdésben.

A katonai körletparancsnokság hivatalai nemrégiben még a városrészben voltak. Mivel azonban ezekre a helyiségekre szüksége volt a városnak és azok egyébként sem voltak már megfelelőek a kerületi parancsnokság céljaira, a katonaság a felsőkereskedelmi iskolának az Alexandrova-utcában levő helyiségeit kérte a várostól kiutalni. Mivel az iskola onnan elköltözött, a városi tanács a kérelmet teljesítette és a helyiségeket átengedte a katonai kerületi parancsnokság céljaira. Az intézkedés után azonban az állami agrárhivatal is igényt jelentett be a lakáshivatalnál a volt iskolahelyiségekre, amit azonban a lakáshivatal elutasított.

— **A spirítiszák próbálják megidézni Grupen feleségét.** Berlini jelentés szerint az öngyilkossá vált Grupen Péter családja a por folytatását kérte a bíróságtól. Grupen eltűnt — a halálos ítélet megokolása szerint meggyilkolt — feleségét a bíróság tudvalevően hiába idézte maga elé. A Grupen-család most azt tervezi, hogy nagy spirítiszák összejövetelt rendez s az okkultizmus eszközeivel idézi meg Grepenné szellemét.

— **A délvasut titokzatos talpafapanamája.** Bécsből jelentik: A rendőrség napok óta minden feltűnő eseményével nyomon a délvasut hivatalnokának egy nagyszabású sikkasztási ügyében. Az ügy még csak nagy vonalainak ismeretes a nyomozó hatóságok előtt és nem lehetetlen, hogy bécsi fakereskedők között is letartóztatások fognak történni. A bűntény alapját egy igen nagyméretű több milliós talpa panamá képezi. A vizsgálat kiderítette hogy nagytömegű vasuti talpa hosszabb időn át az impregnálás műhely felé vezetett utjában egyszerűen eltűnt. Bizonyos hivatalnokok a talpát eladták egy nagy bécsi facégnek. A panamába nemcsak kishivatalnokok, hanem több magasállású funkcionárius is részt vett.

— **Csempész olasz hajó.** Az Abbazia nevű olasz hajó fedélzetén nagyon sok hadianyagot találtak, ami a kemalistáknak volt száma. A szállítmányt, mint csempészt, elkövetették.

— **Betörők harca Sziléziában.** A Wolff-ügynökség jelenti: A sorsznitzi községi őrség négy fegyveres betörővel harcba keveredett, amely több mint félóra hosszat tartott. A banditák súlyos veszteségek után visszavonultak.

— **Benes Rómába utazik.** Rómából jelentik: Benes csehszlovák miniszterelnök március 25-én Rómába érkezik.

— **Olasz hitel Ausztriának.** Bécsből jelentik: Schober kancellár szárdán fogadta az olasz követet, aki bejelentette, hogy az osztrák hitelkötésben Olaszország is részt vesz — hetven millió lírával.

A lakáshivatal elutasító végzetését az agrárhivatal a suboticei kir. törvényszékhez, mint lakásügyi felelősségi bírósághoz megfellebbezte. Hivatkozott a lakásrendeletre és ennek alapján a katonai parancsnokság által igénybevevett helyiségekre az agrárhivatal céljaira való elreklvirálását.

A suboticei törvényszék ma tárgyalta ezt az ügyet és az agrárhivatalt kérésével elutasította. Az indoklásban a törvényszék elv döntést hozott, melyben kimondja, hogy a lakásrendeletben foglalt „üres helyiség” alatt csak lakásokat lehet érteni, tehát olyan helyiségeket, melyeket eddig is lakás céljaira használtak. Mint-hogy azonban a vitás helyiségek eddig is közintézmény célját szolgálták, a városnak jogában áll szabadon rendelkezni a kérdéses helyiségekkel és azokat más közhivatal céljaira átengedni.

— **Rászakadt egy szikla a bródi vasuti vonalra.** Sarajevóból jelentik: Grandnka és Lomná között a vasuti vonalra egy sziklatömb szakadt rá. Emberekben nem esett kár, csak a vonal rongálódott meg. A közlekedés átszállással történik és így nagy késéssel érkeznek a bródi vonatok.

— **A Budapesti Hírlap új lapot vásárolt.** Budapestről jelentik: A Budapesti Hírlap megszerezte a „8 Órai Újság” részvényeinek többségét s így ez a lap a Budapesti Hírlap érdeklőrébe jut.

— **A fascisták vezetője Prágában.** Pragából jelentik: Mussolini a fascisták vezére a napokban Prágába utazik.

— **Kilencezer vasmunkás sztrájkol Budapesten.** Budapestről jelentik: Kedden újból hatalmas sztrájk kezdődött a vas- és gépiparban. Most még nagyobb erővel újult fel a harc, mint a legutóbbi alkalomkor. A sztrájk oka ismételtelen a bércarc, még pedig a munkaadók által felajánlott huszszázalékos béremelésből kifolyóan, melyet a munkások a mai drágaságban nem találtak elegendőnek. A sztrájk első állomása a csepeli Weisz Manfredgyár volt, melyet követtek a kisebb gyárakban beálló sztrájkok, illetve üzembeszűntetések, úgy, hogy ma körülbelül kilencezer vas- és gépmunkás áll munka nélkül. Ma a Liptágyárból is több száz munkást elbocsátottak. A rendőrség öt munkást letartóztalt, mert egy kocsigyártó műhely munkásait sztrájkra akarták rabálni.

(*) **Sand—Bačka bajnoki mérkőzése.** Az ósztről elmaradt bajnoki küzdelem színhelye lesz vasárnap a Sand szegedi-uti pályája. A csapatok a küzdelemre nagyban készülődnek. A Bačka komplett csapatát küldi küzdelembe a bajnoki pontokért, míg a Sand Lantos, és előreláthatóan Beleslin nélkül lesz kénytelen kiállni. A mérkőzés 3 órakor kezdődik. A nagy érdeklődésre való tekintettel a rendező egyesület elővetelben bocsátja ki a jezyeket, melyek Schlanger hírlapútitónál kaphatók, 1783

(*) **A suboticei zsidó hitközség** azidőszertinti vezetőségének ellenzéki pártja 1922. évi március 19-én vasárnap délelőtt 10 órakor tartja alakuló ülését a kereskedelmi egyesült (Lloyd) termében, amelyre hitközségünk mindazon t. tagjai, akik hajlandók pártunkhoz csatlakozni és közbesítési hibából meghívott nem kaptak, ez uton tisztelttel meghívja a szervező bizottság.

— **A magyarországi utlevek vizuma.** Az utóbbi napokban az a hír terjedt el, hogy a beograd magyar követség — a budapesti SHS. ötvetség eljárásának relorizációján — beszűntette a Magyarországra szóló utlevek láttamozását. Ezzel szemben a tény az, hogy a magyar követség továbbra is láttamozza az utleveket, az nban fenntartja marának azt a jogot, hogy egyes utlevek láttamozását a magyar belügyminisztérium külön beutazásához kösse.

TŐZSDE

Novisadi terménytőzsde.
1922. március 16-án.

A terménytőzsde irányzata ma változtatást hozt. Cselekedés bevérs jólt létre Buzában és kukoricában volt néhány kötés. Kínalelt volt búcska kukabán 78 kilós 1700 koronas arban. Kukoricában kötés, búcska új, Novisad környéki 1220 koronért. Bánáti, pari Beeskerek 1190 korona. Bánáti pari Kikinda 1190 korona, pari Senta 1225 korona, hajó Béga 1230 korona. Bab új, ab Szerem 1230 korona. Bükönynag ab Beeska 2250 korona Liszben nem volt sem kereslet, sem kínálat.

Beograd tőzsde. Márc. 16. (Zárlat.)

Váltók:	Devizák:
Font	London . . . . .
Fr. Frank	Páris 630
Dollar	Newyork . . . . .
Márka	Berlin 3250
Lira	Bukarest . . . . .
Lei	Szaloniki . . . . .
Sokol	Prága 132
Cseh	Szofia . . . . .
Osztr.	Bécs . . . . .
Napoleon	Milano . . . . .
Drachma	Genf . . . . .
Sv. Frank	Budapest . . . . .

Zürichi tőzsde. Márc. 16. (Zárlat.)

Váltók:	Devizák:
London 2243	Bukarest . . . . .
Páris 4590	Prága 905
Newyork 515	Zagrebe 105
Berlin 189	Varso 013
Milano 2590	Bécs 001 1/2
B.pest. 062 1/2	Budapest 07
Amsterdam	Hollandia 194

Budapesti tőzsde. Márc. 16. (Zárlat.)

Váltók:	Devizák:
Font 3625-3675	London 3575-3625
Fr. frank 7300-7400	Páris 7325-7375
Dollar 820-830	Newyork 825-835
Márka 297-307	Berlin 265-315
Lira 4100-4150	Milano 4125-4175
Lei 605-615	Bukarest . . . . .
Sokol 1425-48	Prága. 1437 1/2-47 1/2
Osztr. 10 1/4-11 1/4	Bécs 10 1/4-11 1/4
Dinár 930-940	Zagrebe 240-250
Napoleon 3680	Róma . . . . .
Rubel 39-40	Zürich 160-161
L. márka. 17 1/2-18 1/2	Varso . . . . .
S. frank 14950-16350	

ÉRTÉKPAPIROK: Magyar hitel 1925, Osztrák 760, Papír 2800, Allamvasut 4975, Dellavasut 1575, Adria 7300, Szlovina 1435, Köszén 12560, Salgő 6900, Ganz-Danubius 40300, Rima 2325.

Bécsi tőzsde. Márc. 16. (Zárlat.)

Váltók:	Devizák:
Font	London 32370
Fr. frank	Páris 665
Dollar	Newyork 7500
Márka	Berlin 27 1/2
Lira	Milano 374
Magy. K	Budapest 907
Lei	Bukarest 53 1/2
Sokol	Prága 129 1/2
Dinár	Zagrebe 22 1/2
L. márka	Varso 176
Sv. Frank	Zürich 140

Meghívó.

A Bácskai Cementárnyár és Építő Részvénytársaság cég Subotícán 1922. évi április hó 2-án délelőtt 11 órakor az üzleti helyiségében

évi rendes közgyűlést tart,

a következő tárgysorozattal:

1. Előnk, jegyzőkönyvvezető és jegyzőkönyv hitelesítők választása.
2. Igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése.
3. Merleg, nyereség és veszteség számla megállapítása és rendelkezés a veszteségről.
4. Igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok választása.
5. Esetleges indítványok.

Figyelmeztetjük a részvényeseket, hogy a közgyűlésen csak azok vehetnek részt, akik részvényeiket a társaság pénztáránál a közgyűlés napját legalább 3 nappal megelőzőleg ledélbe helyezték.

Subotica, 1922. évi március hó 15-én.

A Bácskai Cementárnyár és Építő Részvénytársaság Igazgatósága.

Račun bilanz — Merleg számla 1921. dec. 31.

DUGUJE — TARTOZIK:

ACTIVA — VAGYON: Mašinski namještaj — Gépberendezés 54536 K. Alata — Szerszám 8440 K. Tvorničke Zgrade — Gyári épület 216359 K. Kapare signozni — Biztosítéki ovadok 27322 K. Vrednostni papire — Értékpapírok 950 K. Blagajna gotove — Pénzárki készlet 991830 K. Presni material — Nyersanyag 5588520 K. Gotove robe — Készáru 5726888 K. Gubitak — Veszteség 4941185 K. Svega — Összesen 45305245 K.

POTRUŽUJE — KÖVETEL:

PASSIVA — TEHER: Društveni kapital — Részvénytőke 250000 K. Rezervni fond — Tartalék alap 5000 K. Porezni fond — Adótartalék 30000 K. Umanjenje vrednosti fond — Értékcsökkenési alap 30000 K. Osobni račun — Személyi számla 13805225 K. Svega — Összesen: 45305245 K.

Račun rezultata — Eredmény számla 1921 dec. 31.

DUGUJE — TARTOZIK:

GUBITAK — VESZTESÉG. Prepisati Mašinski namještaj — Gépberendezés leírás 52363 K. Kamata — Kamát 5275825 K. Prepisati Tvorničke Zgrade — Gyári épület leírás 452580 K. Fabrikai račun — Gyártási számla 14468996 K. Trgovački troškovi — Üzletköltség 8276437 K. Porez — Adó 27000 K. Činovničke plate — Tiszviselői fizetés 13294074 K. Svega — Összesen: 49704212 K.

POTRUŽUJE — KÖVETEL:

DOBITAK — NYERESÉG. Alata — Szerszám 6234 K. Grđevine — Építkezéstől 8438346 K. Račun rezultata od 1920. — Eredmény számla 1920. 953964 K. Gotove robe — Áru számlától 30237902 K. Presni material — Nyersanyag 3640706 K. Vredn. — Zsákokból 7801 K. Račun dubiosa — Kétes számla 88609. Gubitak — Veszteség 4941185 K. Svega — Összesen 49704212 K.

A könyvelésért Lajo Raško.

Az igazgatóság:

Bisler Zsigmond, Ervin Gaedicko, Dr. Kalmár Elemér, Dr. Fischer Jákó, Váli Gyula.

Megvizsgálta a fő s segédkönyvekkel összehasonlítva helyesnek találta a felügyelő bizottság:

Dr. Horvát Moritz s. k. Pál Béla s. k. Stern Zsigmond s. k.

MOTOR.

hajtáshoz való ékelt és szabadonfutó két réti szíjkorongok 226 cm. átmérővel, cirka 100 HP-ig való terhelésre, továbbá 2 drb. kötéllkorong 200 cm. átmérővel jutányosan eladó.

BÁCSPETROVOSELŐI GŐZMALOM. 1721

11 OPTICUS 11

Legolcsóbb bevásárlási forrás e szakmában!

Tenner B.

Subotica, Aleksandra-u.

11. szám.

Pontos és lelkiismeretes szak kiszolgálás.

Javítások,

precizen, gyorsan, olcsón készülnek.

Eladó más vállalkozás miatt

DONAUER JENŐ

Starakanizai cég nagyforgalmu fűszer, mész, cement, fa, faszén, angol és detail üzlete házast egyült, továbbá jóforgalmu mész, fűtő, cement, kovácsszén, detail üzlete Subotícán, Skardarska ulica 4, nagy rakthelyiséggel. Starakanizán levő emeletes modern nagy háza, piactéren 4 üzlethelyiséggel, mely közül 2 üzlethelyiség azonnal elfoglalható Csakis tőkeerős, komoly vevőkkel tárgyalok és csakis személyesen Starakanizán.

UTAZÓ

a gyarmat- és festékáru szakmából Bácska és Bánát számára, csakis elsőrendű szakember, aki a vevővel való érintkezésben kellő komolysággal és tapasztalattal bír, a mai viszonyoknak megfelelő fizetéssel felvétetik. Ajánlatok a nyelvismeret, eddigi életútja, családi viszonyok és fizetési igény pontos megjelölésével TÖRÉKVŐ jelző alatt e lap kiadójába küldendők. 1730

Sentán a Bácsmegyei Napló részére felvesz hirdetések Molnár Sz. Vince elárusító

GUMMI BÉLYEGZŐT

cirill, horvát vagy bármely más nyelvet legsebb kivételben és leggyorsabban gyári áron

KÉSZIT

DEUTSCH I.

optikus Subotica, Reg. Aleksandra-ulica 22. sz. Telefon 316. szám. 695

Elsőrendű

cukrászsegéd állást kaphat. 1749
DORNSTETTER J.
cukrászda Novisad, Trg. Oslobodjenja 2.

VENDÉGLŐ ÁTVÉTEL

Értesitem egy a helybeli, mint a környékbeli utasokat, utazó urakat, hogy Horgos közsegétől a közösi

NAGYVENDÉGLŐT

bérbe vettem és azt ugyan berendeztem. Tiszta szobák, jó ételek és italok állnak a fizetelt vendégeim rendelkezésére. Ugyancsak kocsival beszálló utasoknak is jó fedett szin és istállók vannak. B. pártfogásukat kérem.

Radomir Pajlić
vendég őrs Horgos. 1394

Üvegcsiszolás, tükörgyártás, tükörjavítás és rézfoglalás
Alba Novisad, Kamenička 15.

MÉSZKERESKEDŐKNEK

előnyös, ha mészszükségteiket már most biztosítják.

Kérjen ajánlatot (frankó) bérmentesített szállítással, bármily Bačka vagy Bánát-állomásra. — A kiváló jó minőségű és legnagyobb termelőkapességu

Első Jugoszláv Mészmuvek

Bačka és Bánati egvedárusítójától

SIPOS SÁNDOR

Iroda: Mésztermelő Raktár: I. Sokolska Subotica I. Sokolska ulica 6. TELEFON: 868. ulica 2.

Emeletes ház

Ez/ethelyiségekkel Novisad központjában eladó. Komoly referáltakok „Schmolka” hirdetőirodájában Novisad, Futoska ul. 24. Telefon 276. sz. érdeklődhetnek.

Széles és keskeny **himzések, selyemszallagok,** valamint selyemcsipkék raktáron
L. Schlei Zagreb — Preradovičeva ul. br. 2. u dvorštu.

Commercia R. T. Subotica

Raktárról ajánl
„Brixlegg” Rézgálicot szavatolt^{99/100%}
Lukováci 100° Marószódát 100 és 50 kg. fahordóban.
Cseh Kockacukrot 50kg/ládákban
Dalmát Fügét 75 kg-os zsákokban
Csokoládét
legolcsóbb napi áron.

Legjobb és legmodernebb az eredeti **VIKTORIA „MUNDLOS“** VARRÓGÉPEK. Vezérképviselet Szerbia, Bánát, Bácska és Szerémmegyére: **I. K. PANIĆ** kereskedelmi és ügynökségi vállalat BEOGRAD, Knjegl. Ljubica broj 9.

UJDONSÁGI
ACINABAR PÁRJAI

GOLIATH ARMSTRONG
5 részben. Főszereplő Amerika legnépszerűbb, legerősebb filmszínésze: **ELMO LINKOLN.**

A legizgalmasabb film, mely valaha megjelent.
Bemutatásra kerül március hó 16-tól a **LIFKA MOZIBAN**

Fürészelt áruk
nagyban!

Slavoniai és boszniai fürészelt árut és pedig deszkát, lécel, zárlecelt és épületfát vagontelekben, azonnali szállításra, mindentelbe beosztásban ajánl

Telefon: 4.

Pál és Morvai fatereskedő Subotica

Telefon: 17. és 91.

Villa árverési hirdetés

Közírhre teszem, hogy a subotici 13690 számú bétélben felvett emeletes palotai villa butorokkal és hozzátartozó kb. egy láncc területű szőlővel és gyümölcsösökkel (Flatt villa) közjegyzői irodámban f. évi március hó 25. napján délelőtt 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen el fog adni.

Közelebbi feltételek irodámban és az eladók lakásán, Strossmajerova ul. 11. tudhatók meg.
Subotica, 1922. március hó 11.

Dr. Radivoj Miladinović
kír. közjegyző.

1646

Broj 524—1922.

Oglas.

Opština Ruski Krstur namerava pravku svojih školskih i opštinskih zgrada. Prema proračunu za školske zgrade ustanovljena je svota za zidarski posao bez materijala u svoti od Din. 9500, dočim za opštinske zgrade bez materijala u svoti od Din. 45000.

Dražba na manjak održavati će se 22. marta 1922. god. pre podne u 9 sati kod opštinske kuće na koju se interesenti ovime pozivaju.

Ruski Krstur, 12. marta 1922. god.

Vladislav Poljak sr., Nikola Pavlović sr.
beležnik. knez.

Berlin-Beograd Regensburgon át

március 6-án megnyit a Dunai forgalom
Műrsékelt árak.

Speciális darabáru (gyűjtő)forgalom.
Felvilágosításokkal szolgál

„Globus”

nemzetközi szállítványozási vállalat Beograd,
Knez Mihajlova 18. Telefon 754. 1771

Eredeti

német répamagvak ugyszintén angol perje, petrezselyem sárgarépa és káposztamagvak legolcsóbban szerezhető be Heuduschka és Hermann fűszernagykereskedésében

Subotica

„SLAVIJA” CIPŐGYÁR STARI BEČEJ.

Ajánlunk eredeti gyári árakon:

	Férfi	Női
Fekete box, magas cipő	K 500.—	K 550.—
„ sevro ”	„ 550.—	„ 620.—
Barna, box, magas	„ 600.—	„ 650.—
Fekete félcipő	„ 450.—	„ 400.—
Barna félcipő	„ 600.—	„ 550.—
Gyermekcipők	„ 300.—	— —

Saját érdekében tegyen próbamegrendelést,
versenyen felüli olcsó ár, kiváló minőség.

Ház és üzlet

együtt vagy külön-külön, utóbbi áruval és berendezéssel azonnal eladó.

Özv. Deutsch Sámuelné
Bácsbrestovac, 181. házszám

Jugoszlávia egyik legnagyobb városában egy üzemben levő reális gyáripari lakóházzal azonnali átvételre eladó — különös szakértelmet nem igényel
Kb. tőke 6—800.000 dinár. - Érdeklődni Steinnél Subotica Karadžičeva 7.

Árverési hirdetés.

Alulírott Pollák Gyula és Adám Ignác topotai lakosok ügyfeleim nevében és megbízásából közírhre teszem, hogy 1922. évi március hó 18. napján d. u. 5 óra 15 perckor Topotán Balla Lajos-féle sertésüzletében Franjo Schoiz, illetve Miroslav Petranek zágrébi kereskedők késedelemes vevők karára és veszélyére a K. T. 351., 352. és 355. §-ai értelmében 120 darab páronként kb. 400 kg. súlyú elősertes dr. Manojlović Vladislav subotici kír. közjegyző közbenjöttével nyilvános árverésen a helyszínen el fog adni. A vételár azonnal készpénzben fizetendő. Bántapérz a kiküldési ár 5 százaléka. A vételi illetéket vevő fizeti. Közelebbi feltételek a közjegyzőnél megtekinthetők.
Subotica, 1922. évi március hó 16. napján.

D. Wilhelm Jenő ügyvéd.

Kapható
KÖSŐ „AGRARIA”
gabona és terményüzletben SUBOTICA
Huspiac.: Telefon 1-20.

Ad br. 4990—922. sen.

Árlejtési hirdetés.

Subotica város tanácsa árlejtési hirdet aszfaltutjainak és járdáinak kijavítására.

Ajánlatok zárt borítékban a városi tanácshoz címezve 1922. április 1-ig nyújtandók be.

A vállalkozási feltételek megtekinthetők a városi mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt.

Subotica, 1922. március 16.

Városi mérnöki hivatal.

Ponyvák és zsákok Rein Izsó Sombor

Weidinger palota. = Kérjen árajánlatot. = Telefon: Iroda 133. — Telefon: Lakás 106.

Korzó Mozi

Márc. 16—19-ig, csütörtök—vasárnap

Hegyek leánya

Dráma 6 fölvonásban Főszereplő: Henny Porten.

SZOBAFESTŐK!

ASZTALOSOK!

MÁZOLOK!

A tavaszi szezon megindulával min emlegetni festők, lak, ecset és falmintha szükségletet a legcélszerűbben beszerezhetik

NEUHAUS I KALMÁR

festők és esketőknek Subotican, Solotška ulica, a Narod kávéház mellett

FIRNISZ ÉS LAKKGYÁR

keres

UTAZÓT

Jugoszlávia számára. Csak elsőrendű szakemberek megfelelő gyakorlattal szivességek ajánlataikat lehetőleg fényképpel ellátva, addigi működési körük, családi állapotuk, koruk, nyelvismeret és a fizetési igény megjelölésével, „SZOLID és TARTÓS” jellege alatt a lap kiadóhivatalába küldeni. 1731

Apróhirdetések

Telefonon nem adunk hirdetőket Egyekben felvételmentes. Apróhirdetés egy szó 2 K, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés 200 K. Apróhirdetéseket felvessz Subotican a kiadóhivatal, Alexandra-utca, Leiba- és Schlauger hirtelárúda a vasúti park mellett. Vidéken valamennyi felírásútlónk. - Előfizetési díj: havonta 30 din., negyedévre 90 din.

Szorgalmas, józan életű

olyan udvarost keresünk, ki a kerészet, baromfi-nyésztés valamint sertés-hizlalásban némi jártassággal bír. Ugyanott éjjelről felvétetik, ki ebben a műveltségben már alkalmazva volt. Kohán Vince és Fiai hengermalom, Senčanski-pút 85. 1705

Cseplésre ajánlunk

— vagy részre is, önálló 32 éves nő, géplakatos, 14 évi gyakorlattal, saját szeresmmal bármely vidékre. Megkeresések az igények megjelölésével a lap kiadóhivatalába kéretnek „Szatember” jellegre. 1718

Intelligens apólonő főnő

járó beteghez azonnali belepésre kerestetik, Schulmann Pülöp, Vilsonova ul. 21 szám. 1781

Irodalmi teendők végzésére

lehetőleg szerbül levelezni tudó kisasszonyt felvetetik. Cima kiadóhivatalban. 1776

Egy jó házból való négy

középső át végzett fiatalember fizetésünkben mint gyakornok azonnali belepésre alkalmazást nyer. — Szerb-magyar nyelv tudása megkívántatik. Sajátkezű írásbeli ajánlatot kérünk. Eisler és Špis faterap. 1706

Építészhez való föld, kapu

abakok, olajos kannák eladóak Vago fuzseresnél — Majnski put. 1746

Eladó használt állatpótból

1 Ganz 7 és 1 7/12 sz. hengerek, 1 négy, 1 öt méteres hasászbita harat nélküli fogaskerek előtétl és azonnal átvehető egy Detaschör, Horvátmalom Paalig, Bačka. 1756

Szallag-tűrészpép

700x35 mm 2 fűrészel, komplett. Marogép Kirchner-féle előtétl, csapoltázzsal, kkel erős típus, több hozzatartozékkal mindkettőn azon keveset használt eladók, Jellinek József Subotica, Paje Kujundžić ul. 4. szám. 1768

Eladó fiatal 8-as huzatos

cseplogárnitruka elevátorra 200 drb 30 literes mézeskanna telesen uk. Csak szeméyesen tárgyalok. — Petráss László, Veliki-Bečerek. 1766

Motorkerékpár

potocsi, két hengeres Lau i. Klément gyártmányú a cson eladók Mayer Testvérek, Ad. 1729

Édes-nemes paprika,

vagy egyéb minőségű, napán, minden tételen szallit Merkurmalom. Horgos. 168

Lifka Mozi

Márc. 16—19-ig, csütörtök—vasárnap

Goliát Armstrong

(A fekete heggek fantomja) Izmalmis kalandordráma, 1. rész 7 felvonásban. — Főszereplő: Amerika legerősebb embere E mo Linkoln.

KÜLÖNFÉLE

Jó állapotban lévő használt frészek kánnakat ves Milica Saitčar Pacer.

Trápiszalt, teavaj minden mennyiségben kapható Turka-Kaniza Jozseffalvan Paulovits Janos gáthiz osnál, Vizsontez adóknak árkedvezmény. 1714

Öcska és hulladékéme

ket, vörös- és sárgarézet, ómol, horgont és alumíniumot legmagasabb árban veszünk, Goldner Testvérek jégszékénygyár Subotican, Jugočiva ul. 20. Ugyanott tonponok minden szakmába magas fizetéssel fel vesznek. Telefon 134 szám. 1576

Zongora

u. M. Njion (Luhner) Planino Modern 3 pedálos, Róster-Dresda eladók Paje Kujundžić ul. 4. l. 3. 1767

Husvétli tojás

estek kiscsiben s nagyban legcsősbőben Neuhaus i Kalárnál szerezhetők be — (Sokolška ul.) 1744

Francia hájtató

tele és barna szőben, mind más festőszert telességgé válik. Ara 40 korona. Kapó Illes gyógytárban a 16 posta átellenben

Kereskedők, vendéglősök

és hentesek figyelmébe!

Elsőrendű

savanyu paprika,

vizesuborka, káposzta

minden mennyiségben kapható a Kemény-féle ecet és konzervgyárban.

Paprika 6 literes üvegekben körülbelül 80 drb 40 Dinar, Kálcson edény. Hízhöz szállítás. Telefon 364.

Eladó

fűszer- és porcellánüzlet, mely helyben a legjobb forgalmú üzletek egyike s 40 év óta fennáll, főhőlvén a piac első helyében, a Jugal szemben, 1 vállalat mellett eladó. A ház egy 14 méte tetővel (2 ajtó) és tal okmán palinkamérsénylyel a lakás fürdőszobá, v a megfőtő székkel. — Sáfány Turksi-Béce

GOLDNER TESTVÉREK JÉGSZEKRÉNYGYÁRÁTÓL SUBOTICA,

TELEFON 134.

TELEFON 134.

JUGOČIVA-ULICA 20. SZÁM

Készítünk és a legolcsóbb áron szállítunk komplett szálloda, kávéház, cukrászdai és éttermi berendezéseket, jégszékényeket, sórkímérő-készülékeket, az azokhoz szükséges alkatrészeket, rézcsapokat, különböző levegőszivattyúkat, autogénnel hegesztett levegő-kazánokat és cincsóveket, gyárak és malmoknak rézöntvényeket.

A m. t. hölgyközönség figyelmébe!

Tisztelettel közöljük a m. t. hölgyközönséggel, hogy szalonunkba egy

BÉCSI DIREKTRICE

érkezett, ki a legnagyobb eredeti párisi modellrajzokat és ruhadíszeket hozta magával. — Angol koszlunók, köpenyek, kepek, utcat és alkalmi ruhák a legelégánsabb egyéni kivitelben készülnek. Megrendeléseket a lehető legrövidebb idő alatt teljesítünk. 1624

PIRNITZER SZALON

Paje Dobanovič ulica 5. sz. Nemzeti szállóval szemben levő utca. — Elsőrangú férfi- és női munkások felvétetnek.

ROHICSI SAVANYUVIZ ROJČ

A nyári szezonra ajánlatos már most a világhírű ROHICSI SAVANYUVIZBŐL

a kellő mennyiséget biztosítani. Ár, szállítási mód és feltételek megtudhatók

I. K. PANIĆ cégnél

a ROHICSI savanyuviz vezérképviselete Szerbia, Szerem, Bédáđ és Bácska (Novisad kivételével) vezérképviselete

BEograd — KRJEK, LJUBICE 9.

Szűgyártó segéd felvétetik Szabó Ferenc szűgyártó Subotica, Szava Tekell put. 1773

Egy vincellert keres szőlőgazdaság Paje). 1779

VÉTEL-ELADÁS

Veszek tört aranyt és ékszereket mindenkinél magasabb árban. Alkalmi ékszeret eladása. Ékszerre penz kőcsőnt kövzetitek Pátkai, a Lombard zálogház volt becsitese. Ivan Antunovič ul. 4. Novák-ház, 1520

Eternitpalatető 500 m² szegélyllyel, 300 tolyom, keskenyvágyú sánpár, 200 tolyom. 3/4 vízvezetékű cső, 25 drb. vastravez 8 lóereű tekvő benzínmotor 400 m² parafaszigetelő. — Megtekinthető Kasper Ferencnél, Eperjes-puszta, — Torján közég mellett, Baranya. Vasutnál. Veliki-Kovčigat. 1676

Éjjeli mulató üzlet házal és teljes berendezéssel szabad kőzből elad. Cim szv. Unterbergert Gizella lang herceg-tér 8 szám Vrsac. 1728

Ruston 8-as fogaskerekes magánjáró komplett cseplogárnitruka elevátorral, s ijakkal, emelő, fecskendő mázsa más vállalat miatt eladó. Cim a kiadóban.

LACKNER DROGÉRIA

SUBOTICAN, A HOTEL NATIONALLAL SZEMBEN.

GUMMI SZIVACSKOK ES GUMMI KÜLÖNLEGESSÉGEK.

Povenszki és Tá

géplakatos, kazánkovács és resz

műhelye (Segedinski vinograd 1

Elvállalnak bármily gazdasági gépek, cseplogárnitruka, gőzgepek és robbanómotorok javítását, átalakítását, gézokombliknek magánjárókba való átalakítását, cilindertúrákat, vidéken is, bármilyen természetű esztergályos kazán, kovácsmunkát, rézművesmunkát u. m. teljes tűzszékények újítását, szőlőpermetezők, pálinkafőző üstök javítását, újítását, kut- és tüzelőszivattyúk stb. javítását, Worthington-szivattyúk, gőzjeketörők, légtömprösszörök stb. kijavítását. A munka szakértői pontos kivitelű felelősséget vállalunk, elhasznált rozslókat újra vágnak, esztergálnak, új rozslókat, rászpólyokat, típusrászpólyokat állandóan raktáron tartunk

TAVASZI

VETŐBÜKKÖNY

kapható MAYER BÉLA gabona- és terménybizománosnál, Subotica Kralj Aleksander ulica 4. szám. — Telefon 621. 1714